

Tento text slúži výlučne ako dokumentačný nástroj a nemá žiadny právny účinok. Inštitúcie Únie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah. Autentické verzie príslušných aktov vrátane ich preambúl sú tie, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a ktoré sú dostupné na portáli EUR-Lex. Tieto úradné znenia sú priamo dostupné prostredníctvom odkazov v tomto dokumente

► **B** **VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2019/627**

z 15. marca 2019,

ktorým sa stanovujú jednotné praktické opatrenia na vykonávanie úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu určených na ľudskú spotrebu v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 a ktorým sa mení nariadenie Komisie (ES) č. 2074/2005, pokiaľ ide o úradné kontroly

(Text s významom pre EHP)

(Ú. v. EÚ L 131, 17.5.2019, s. 51)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
► <u>M1</u>	Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/2108 zo 16. decembra 2020	L 427	1	17.12.2020

Opravené a doplnené:

- **C1** Korigendum, Ú. v. EÚ L 256, 7.10.2019, s. 22 (2019/627)
- **C2** Korigendum, Ú. v. EÚ L 325, 16.12.2019, s. 183 (2019/627)

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2019/627**z 15. marca 2019,**

ktorým sa stanovujú jednotné praktické opatrenia na vykonávanie úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu určených na ľudskú spotrebu v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 a ktorým sa mení nariadenie Komisie (ES) č. 2074/2005, pokiaľ ide o úradné kontroly

(Text s významom pre EHP)

HLAVA I

PREDMET ÚPRAVY, ROZSAH PÔSOBNOSTI A VYMEDZENIE POJMOV*Článok 1***Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti**

Týmto nariadením sa stanovujú jednotné praktické opatrenia na vykonávanie úradných kontrol a činností v súvislosti s výrobou produktov živočíšneho pôvodu určených na ľudskú spotrebu. Tieto úradné kontroly a činnosti vykonávajú príslušné orgány pri zohľadnení požiadaviek uvedených v článku 18 ods. 2, 3 a 5 nariadenia (EÚ) 2017/625 a v delegovanom nariadení (EÚ) 2019/624.

Osobitné pravidlá sa vzťahujú na:

- a) osobitné požiadavky na úradné kontroly akéhokoľvek produktu živočíšneho pôvodu a ich jednotnú minimálnu frekvenciu, pokiaľ ide o audity a identifikačné značky;
- b) osobitné požiadavky na úradné kontroly čerstvého mäsa a ich jednotná minimálna frekvencia vrátane osobitných požiadaviek na audity a osobitných úloh týkajúcich sa kontrol čerstvého mäsa;
- c) opatrenia, ktoré sa majú prijať v prípade, že čerstvé mäso nespĺňa požiadavky Únie týkajúce sa ochrany zdravia ľudí a zdravia a dobrých podmienok zvierat;
- d) technické požiadavky a praktické opatrenia, pokiaľ ide o zdravotnú značku uvedenú v článku 5 nariadenia (ES) č. 853/2004;
- e) osobitné požiadavky na úradné kontroly mlieka, mledziva, mliečnych výrobkov a výrobkov na báze mledziva a ich jednotnú minimálnu frekvenciu;
- f) podmienky klasifikácie a monitorovania klasifikovaných produkčných oblastí a oblastí sádkovania pre živé lastúrniky vrátane rozhodnutí, ktoré sa majú prijať v nadväznosti na monitorovanie klasifikovaných produkčných oblastí a oblastí sádkovania;
- g) osobitné požiadavky na úradné kontroly produktov rybolovu a ich jednotnú minimálnu frekvenciu.

*Článok 2***Vymedzenie pojmov**

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „čerstvé mäso“ je čerstvé mäso podľa vymedzenia v bode 1.10 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
2. „mledzivo“ je mledzivo podľa vymedzenia v oddiele IX bode 1 prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
3. „mliečne výrobky“ sú mliečne výrobky podľa vymedzenia v bode 7.2 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
4. „výrobky na báze mledziva“ sú výrobky na báze mledziva podľa vymedzenia v oddiele IX bode 2 prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
5. „produkčná oblasť“ je produkčná oblasť podľa vymedzenia v bode 2.5 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
6. „oblasť sádkovania“ je oblasť sádkovania podľa vymedzenia v bode 2.6 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
7. „lastúrniky“ sú lastúrniky podľa vymedzenia v bode 2.1 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
8. „produkty rybolovu“ sú produkty rybolovu podľa vymedzenia v bode 3.1 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
9. „prevádzkareň“ je prevádzkareň podľa vymedzenia v článku 2 ods. 1 písm. c) nariadenia (ES) č. 852/2004;
10. „prevádzkovateľ potravinárskeho podniku“ je prevádzkovateľ potravinárskeho podniku podľa vymedzenia v článku 3 bode 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ⁽¹⁾;
11. „mikrobiologické kritérium“ je mikrobiologické kritérium podľa vymedzenia v článku 2 písm. b) nariadenia (ES) č. 2073/2005;
12. „bitúnok“ je bitúnok podľa vymedzenia v bode 1.16 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
13. „vysledovateľnosť“ je vysledovateľnosť podľa vymedzenia v článku 3 bode 15 nariadenia (ES) č. 178/2002;
14. „špecifikovaný rizikový materiál“ je špecifikovaný rizikový materiál podľa vymedzenia v článku 3 ods. 1 písm. g) nariadenia (ES) č. 999/2001;

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

▼B

15. „kontaminácia“ je kontaminácia podľa vymedzenia v článku 2 ods. 1 písm. f) nariadenia (ES) č. 852/2004;
16. „chov pôvodu“ je chov pôvodu podľa vymedzenia v článku 2 ods. 2 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/624;
17. „prvovýroba“ je prvovýroba podľa vymedzenia v článku 3 ods. 17 nariadenia (ES) č. 178/2002;
18. „domáce kopytníky“ sú domáce kopytníky podľa vymedzenia v bode 1.2 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
19. „prevádzkareň na manipuláciu so zverou“ je prevádzkareň na manipuláciu so zverou podľa vymedzenia v bode 1.18 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
20. „veľká voľne žijúca zver“ je veľká voľne žijúca zver podľa vymedzenia v bode 1.8 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
21. „krdel“ je krdel podľa vymedzenia v článku 2 ods. 3 písm. b) nariadenia (ES) č. 2160/2003;
22. „zajacovité“ sú zajacovité podľa vymedzenia v bode 1.4 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
23. „►**C1** telo ◀“ je telo podľa vymedzenia v bode 1.9 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
24. „vedľajšie jatočné produkty“ sú vedľajšie jatočné produkty podľa vymedzenia v bode 1.11 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
25. „nízkokapacitný bitúnok“ je nízkokapacitný bitúnok podľa vymedzenia v článku 2 ods. 17 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/624;
26. „nízkokapacitná prevádzkareň na manipuláciu so zverou“ je nízkokapacitná prevádzkareň na manipuláciu so zverou podľa vymedzenia v článku 2 ods. 18 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/624;
27. „dobyčcia jednotka“ je dobytčia jednotka podľa vymedzenia v článku 17 ods. 6 nariadenia (ES) č. 1099/2009;
28. „malá voľne žijúca zver“ je malá voľne žijúca zver podľa vymedzenia v bode 1.7 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
29. „hydina“ je hydina podľa vymedzenia v bode 1.3 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
30. „rozábkareň“ je rozábkareň podľa vymedzenia v bode 1.17 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;

▼B

31. „vnútornosti“ sú vnútornosti podľa vymedzenia v bode 1.12 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
32. „mäso“ je mäso podľa vymedzenia v bode 1.1 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
33. „zver z farmových chovov“ je zver z farmových chovov podľa vymedzenia v bode 1.6 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
34. „voľne žijúca zver“ je voľne žijúca zver podľa vymedzenia v bode 1.5 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
35. „chov na produkciu mlieka“ je chov na produkciu mlieka podľa vymedzenia v bode 4.2 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
36. „surové mlieko“ je surové mlieko podľa vymedzenia v bode 4.1 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
37. „purifikačné stredisko“ je purifikačné stredisko podľa vymedzenia v bode 2.8 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
38. „morské biotoxíny“ sú morské biotoxíny podľa vymedzenia v bode 2.2 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
39. „stupne výroby, spracúvania a distribúcie“ sú stupne výroby, spracúvania a distribúcie podľa vymedzenia v článku 3 ods. 16 nariadenia (ES) č. 178/2002;
40. „expedičné stredisko“ je expedičné stredisko podľa vymedzenia v bode 2.7 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
41. „umiestnenie na trh“ je umiestnenie na trhu podľa vymedzenia v článku 3 ods. 8 nariadenia (ES) č. 178/2002;
42. ►C1 „spracovateľské plavidlo“ je továrenské plavidlo podľa vymedzenia v bode 3.2 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004; ◄
43. „mraziarske plavidlo“ je mraziarske plavidlo podľa vymedzenia v bode 3.3 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
44. „plazy“ sú plazy podľa vymedzenia v článku 2 ods. 15 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/625 (2);
45. „mäso z plazov“ je mäso z plazov podľa vymedzenia v článku 2 ods. 16 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/625;

(2) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/625 z 4. marca 2019, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625, pokiaľ ide o požiadavky na vstup do Únie, ktoré majú spĺňať zásielky určitých zvierat a tovaru určených na ľudskú spotrebu (pozri stranu 18 tohto úradného vestníka).

▼ B

46. „čerstvé produkty rybolovu“ sú čerstvé produkty rybolovu podľa vymedzenia v bode 3.5 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
47. „upravené produkty rybolovu“ sú upravené produkty rybolovu podľa vymedzenia v bode 3.6 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
48. „spracované produkty rybolovu“ sú spracované produkty rybolovu podľa vymedzenia v bode 7.4 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 853/2004.

HLAVA II

OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA VYKONÁVANIE ÚRADNÝCH KONTROL A JEDNOTNÁ MINIMÁLNA FREKVENCIA ÚRADNÝCH KONTROL PRODUKTOV ŽIVOČÍŠNEHO PÔVODU

KAPITOLA I

Osobitné požiadavky na audity vykonávané príslušnými orgánmi v prevádzkarňach, v ktorých sa manipuluje s produktmi živočíšneho pôvodu

Článok 3

Požiadavky spojené s vykonávaním auditov

1. Príslušné orgány pri vykonávaní auditov správnej hygienickej praxe v prevádzkarňach overujú, či prevádzkovatelia potravinárskych podnikov, v ktorých sa manipuluje s produktmi živočíšneho pôvodu, neustále a riadne uplatňujú postupy týkajúce sa minimálne:

- a) usporiadania a údržby priestorov a zariadení;
- b) predprevádzkovej, prevádzkovej a poprevádzkovej hygieny;
- c) osobnej hygieny;
- d) odbornej prípravy zameranej na hygienu a pracovné postupy;
- e) kontroly výskytu škodcov;
- f) kvality vody;
- g) kontroly teplôt;
- h) kontrol zvierat alebo potravín, ktoré vstupujú a ktoré opúšťajú prevádzkareň, a všetkých sprievodných dokladov.

2. Príslušné orgány pri vykonávaní auditov postupov založených na analýze nebezpečenstva a kritických kontrolných bodoch (HACCP), ako sa stanovuje v článku 5 nariadenia (ES) č. 852/2004, overujú, či prevádzkovatelia potravinárskych podnikov, v ktorých sa manipuluje s produktmi živočíšneho pôvodu, neustále a riadne uplatňujú takéto postupy.

▼B

3. Príslušné orgány predovšetkým určia, či dané postupy v možnom rozsahu zaručujú, že produkty živočíšneho pôvodu:

a) sú v súlade s článkom 3 nariadenia (ES) č. 2073/2005, pokiaľ ide o mikrobiologické kritériá;

b) sú v súlade s právnymi predpismi Únie v týchto oblastiach:

— monitorovanie ►**C1** chemických reziduí ◀ v súlade so smernicou Rady 96/23/ES a s rozhodnutím Komisie 97/747/ES ⁽³⁾,

— maximálne limity reziduí v prípade ►**C1** farmakologicky účinných látok ◀ v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 37/2010 ⁽⁴⁾ a vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2018/470 ⁽⁵⁾,

— zakázané a nepovolené látky v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 37/2010, so smernicou Rady 96/22/ES ⁽⁶⁾ a s rozhodnutím Komisie 2005/34/ES ⁽⁷⁾,

— kontaminanty v súlade s nariadením (ES) č. 1881/2006 a nariadením (ES) č. 124/2009, ktorými sa stanovujú maximálne úrovne v prípade určitých kontaminantov v potravinách,

— rezidúá pesticídov v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 ⁽⁸⁾;

c) nie sú zdrojom ►**C1** fyzikálneho nebezpečenstva ◀, napríklad neobsahujú cudzie telesá.

4. V prípade, že prevádzkovateľ potravinárskeho podniku používa postupy stanovené v príručkách k uplatňovaniu zásad HACCP v súlade s článkom 5 ods. 5 nariadenia (ES) č. 852/2004, audit zahŕňa správne uplatňovanie uvedených príručiek.

⁽³⁾ Rozhodnutie Komisie 97/747/ES z 27. októbra 1997 stanovujúce úrovne a frekvencie odberu vzoriek stanovené smernicou Rady 96/23/ES pre monitorovanie niektorých látok a ich reziduí v niektorých živočíšnych produktoch (Ú. v. ES L 303, 6.11.1997, s. 12).

⁽⁴⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 37/2010 z 22. decembra 2009 o farmakologicky účinných látkach a ich klasifikácii, pokiaľ ide o maximálne limity reziduí v potravinách živočíšneho pôvodu (Ú. v. EÚ L 15, 20.1.2010, s. 1).

⁽⁵⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/470 z 21. marca 2018 o podrobných pravidlách týkajúcich sa maximálneho limitu reziduí, ktoré sa berú do úvahy na kontrolné účely pre potraviny vyrobené zo zvierat, ktoré boli liečené v EÚ podľa článku 11 smernice 2001/82/ES (Ú. v. EÚ L 79, 22.3.2018, s. 16).

⁽⁶⁾ Smernica Rady 96/22/ES z 29. apríla 1996 o zákaze používania určitých látok s hormonálnym alebo tyrostatickým účinkom a beta-agonistov pri chove dobytka, ktorou sa zrušujú smernice 81/602/EHS, 88/146/EHS a 88/299/EHS (Ú. v. ES L 125, 23.5.1996, s. 3).

⁽⁷⁾ Rozhodnutie Komisie 2005/34/ES z 11. januára 2005, ktorým sa stanovujú zosúladené normy na skúšanie určitých reziduí vo výrobkoch živočíšneho pôvodu dovezených z tretích krajín (Ú. v. EÚ L 16, 20.1.2005, s. 61).

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 z 23. februára 2005 o maximálnych hladinách reziduí pesticídov v alebo na potravinách a krmivách rastlinného a živočíšneho pôvodu a o zmene a doplnení smernice Rady 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 70, 16.3.2005, s. 1).

▼B

5. Pri vykonávaní ►**C1** úloh auditu ◀ musia príslušné orgány venovať osobitnú pozornosť:

- a) zisťovaniu toho, či zamestnanci a ich činnosti v prevádzkarni na všetkých stupňoch výrobného procesu spĺňajú požiadavky týkajúce sa hygienickej praxe a HACCP stanovené v článku 3 nariadenia (ES) č. 2073/2005, článkoch 4 a 5 nariadenia (ES) č. 852/2004 a článku 3 ods. 1 nariadenia (ES) č. 853/2004. Na doplnenie auditu môže príslušný orgán vykonať testy výkonnosti, aby sa uistil, či majú zamestnanci dostatočné zručnosti;
- b) overeniu príslušných záznamov prevádzkovateľa potravinárskeho podniku;
- c) odberu vzoriek na laboratórnu analýzu, ak je to potrebné;
- d) dokumentovaniu zohľadnených prvkov a zistení auditu.

*Článok 4***Povaha auditov a frekvencia ich vykonávania**

1. Povaha ►**C1** úloh auditu ◀ a frekvencia ich vykonávania, pokiaľ ide o jednotlivé prevádzkarne, závisí od vyhodnoteného rizika. Na tento účel príslušné orgány pravidelne posudzujú:

- a) riziká pre zdravie ľudí a v prípade potreby riziká pre zdravie zvierat;
- b) v prípade bitúnkov hľadiská dobrých podmienok zvierat;
- c) druh a kapacitu vykonávaných procesov;
- d) históriu prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, pokiaľ ide o dodržiavanie potravinového práva.

2. V prípade, že prevádzkovatelia potravinárskych podnikov v potravinovom reťazci prijímú ďalšie opatrenia na zaručenie bezpečnosti potravín zavedením integrovaných systémov, súkromných kontrolných systémov alebo certifikácie nezávislou treťou stranou či inými prostriedkami a ak sú tieto opatrenia zdokumentované a zvieratá, na ktoré sa tieto schémy vzťahujú, sú jasne identifikovateľné, príslušné orgány ich môžu pri vykonávaní auditov na preverovanie správnej hygienickej praxe a postupov založených na HACCP zohľadniť.

*KAPITOLA II***Osobitné požiadavky na identifikačné značky***Článok 5*

Okrem overovania dodržiavania ostatných požiadaviek na vysledovateľnosť v súlade s článkom 18 nariadenia (ES) č. 178/2002 sa vo všetkých prevádzkarnách schválených podľa nariadenia (ES) č. 853/2004 overuje dodržiavanie požiadaviek podľa uvedeného nariadenia týkajúcich sa používania identifikačných značiek.

KAPITOLA III

Vedecký a technologický vývoj

Článok 6

Členské štáty informujú Komisiu a ostatné členské štáty o vedeckom a technologickom vývoji, ako sa uvádza v článku 16 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2017/625, v záujme jeho zohľadnenia a prípadného prijatia ďalších krokov.

HLAVA III

OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA VYKONÁVANIE ÚRADNÝCH KONTROL A JEDNOTNÁ MINIMÁLNA FREKVENCIA ÚRADNÝCH KONTROL ČERSTVÉHO MÄSA

KAPITOLA I

Audity

Článok 7

Doplňujúce požiadavky na audity v prevádzkarňach, v ktorých sa manipuluje s čerstvým mäsom

1. Okrem požiadaviek na audity stanovených v článkoch 3 a 4 príslušné orgány pri vykonávaní auditov v prevádzkarňach, v ktorých sa manipuluje s čerstvým mäsom, overujú, či prevádzkovatelia potravinárskych podnikov neustále dodržiavajú vlastné postupy týkajúce sa zberu, prepravy, skladovania čerstvého mäsa a manipulovania s ním, ako aj používania a odstraňovania vedľajších živočíšnych produktov vrátane špecifikovaného rizikového materiálu, za ktoré sú zodpovední.

2. Pri auditoch v bitúnkoch príslušné orgány overujú vyhodnocovanie informácií o potravinovom reťazci, ako sa stanovuje v oddiele III prílohy II k nariadeniu (ES) č. 853/2004.

3. Pri vykonávaní auditov postupov založených na HACCP príslušné orgány kontrolujú, či sa náležite dbá na postupy stanovené v oddiele II prílohy II k nariadeniu (ES) č. 853/2004 a či postupy prevádzkovateľov potravinárskych podnikov v čo najväčšom rozsahu zaručujú, že čerstvé mäso:

- a) neobsahuje patologické abnormality alebo zmeny;
- b) nevykazuje známky:
 - i) fekálnej kontaminácie ani
 - ii) akejkoľvek inej kontaminácie, ktorá sa považuje za neprijateľné riziko pre zdravie ľudí;
- c) spĺňa mikrobiologické kritériá uvedené v článku 3 nariadenia (ES) č. 2073/2005;

▼B

- d) neobsahuje špecifikovaný rizikový materiál v súlade s požiadavkami nariadenia (ES) č. 999/2001.

*KAPITOLA II***Úradné kontroly čerstvého mäsa***Článok 8***Relevantnosť výsledkov auditu**

Pri vykonávaní úradných kontrol v súlade s touto kapitolou úradný veterinárny lekár zohľadňuje výsledky auditov uskutočnených v súlade s kapitolou I. V prípade potreby sa úradný veterinárny lekár pri úradných kontrolách zameriava na nedostatky zistené počas predchádzajúcich auditov.

Oddiel 1**Kontroly dokladov***Článok 9***Povinnosti príslušných orgánov, pokiaľ ide o kontroly dokladov**

1. Príslušné orgány informujú prevádzkovateľa potravinárskeho podniku chovu pôvodu o minimálnom obsahu informácií o potravinovom reťazci, ktoré má poskytnúť prevádzkovateľovi bitúнку v súlade s oddielom III prílohy II k nariadeniu (ES) č. 853/2004.
2. Príslušné orgány vykonajú potrebné kontroly dokladov s cieľom overiť, že:
 - a) informácie o potravinovom reťazci sa dôsledne a účinne vymieňajú medzi prevádzkovateľom potravinárskeho podniku, ktorý choval alebo držal zvieratá pred odoslaním, a prevádzkovateľom bitúнку;
 - b) informácie o potravinovom reťazci sú platné a spoľahlivé;
 - c) chovu pôvodu sa v prípade potreby poskytuje spätná väzba v podobe príslušných informácií v súlade s článkom 39 ods. 5
3. Ak sa zvieratá odosielajú na zabitie do iného členského štátu, príslušné orgány v mieste chovu pôvodu a v mieste zabitia spolupracujú s cieľom zabezpečiť, aby boli informácie o potravinovom reťazci, ktoré poskytol prevádzkovateľ potravinárskeho podniku chovu pôvodu, ľahko prístupné pre prijímajúceho prevádzkovateľa bitúнку.

*Článok 10***Povinnosti úradného veterinárneho lekára, pokiaľ ide o kontroly dokladov**

1. Úradný veterinárny lekár overuje výsledky kontrol a vyhodnotenia informácií o potravinovom reťazci, ktoré poskytuje prevádzkovateľ bitúнку v súlade s oddielom III prílohy II k nariadeniu (ES) č. 853/2004. Úradný veterinárny lekár pri vykonávaní prehliadok *ante mortem* a *post mortem* zohľadňuje uvedené kontroly a vyhodnotenia spolu so všetkými ďalšími podstatnými informáciami uvedenými v záznamoch chovu pôvodu zvierat.

▼B

2. Úradný veterinárny lekár pri vykonávaní prehliadok *ante mortem* a *post mortem* zohľadňuje úradné certifikáty poskytnuté v súlade s článkom 29 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2019/628 ⁽⁹⁾, ako aj všetky vyhlásenia veterinárnych lekárov vykonávajúcich úradné kontroly alebo iné kontroly na úrovni prvovýroby.

3. V prípade naliehavého zabitia domácich kopytníkov mimo bitúнку úradný veterinárny lekár v bitúнку preskúma certifikát, ktorý bol poskytnutý v súlade s článkom 29 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2019/628 a vydaný úradným veterinárnym lekárom, ktorý vykonal prehliadku *ante mortem* v súlade s oddielom I kapitolou VI bodom 6 prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004, a všetky ďalšie relevantné informácie, ktoré poskytol prevádzkovateľ potravinárskeho podniku.

4. V prípade veľkej voľne žijúcej zveri úradný veterinárny lekár v prevádzkarni na manipuláciu so zverou preskúma a zohľadní vyhlásenie spreádzajúce telo zvierat'a, ktoré vydala osoba vyškolená v súlade s oddielom IV kapitolou II bodom 4 písm. a) prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004.

Oddiel 2

Prehliadka *ante mortem*

Článok 11

Požiadavky na prehliadku *ante mortem* v bitúнку

1. Všetky zvieratá sa pred zabitím podrobia prehliadke *ante mortem*. Prehliadku však možno obmedziť len na reprezentatívnu vzorku vtákov z každého krdľa a reprezentatívnu vzorku zajacovitých z každého chovu pôvodu zajacovitých.

2. Prehliadka *ante mortem* sa vykoná do 24 hodín od príchodu zvierat na bitúnok a menej ako 24 hodín pred zabitím. Úradný veterinárny lekár môže kedykoľvek vyžadovať ďalšiu prehliadku *ante mortem*.

3. Prehliadkami *ante mortem* sa určí, či konkrétne prehliadané zviera nevykazuje akékoľvek známky:

- a) narušenia zdravia a dobrých podmienok zvierat;
- b) akéhokoľvek stavu, abnormalít alebo chorôb, na základe ktorých sa čerstvé mäso stáva nevhodným na ľudskú spotrebu alebo ktoré by mohli mať nepriaznivý vplyv na zdravie zvierat, pričom sa venuje osobitná pozornosť detekcii zoonotických ochorení a chorôb zvierat, na ktoré sa vzťahujú pravidlá týkajúce sa zdravia zvierat stanovené v nariadení (EÚ) 2016/429;
- c) použitia zakázaných alebo nepovolených látok, zneužitia veterinárnych liekov alebo prítomnosti ► **C1** chemických rezíduí ◀ alebo kontaminantov.

⁽⁹⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/628 z 8. apríla 2019 o vzoroch úradných certifikátov pre určité zvieratá a určitý tovar, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 2074/2005 a vykonávacie nariadenie (EÚ) 2016/759, pokiaľ ide o tieto vzory certifikátov (pozri stranu 101 tohto úradného vestníka).

▼B

4. Súčasťou prehliadky *ante mortem* je overenie toho, či prevádzkovatelia potravinárskych podnikov dodržiavajú povinnosť zabezpečovať čistotu srsti, kože alebo rúna zvierat s cieľom predchádzať akémukoľvek neprijateľnému riziku kontaminácie čerstvého mäsa počas zabíjania.

5. Úradný veterinárny lekár vykoná klinickú prehliadku všetkých zvierat, ktoré prevádzkovateľ potravinárskeho podniku alebo úradný veterinárny asistent vyčlenil na účely dôkladnejšej prehliadky *ante mortem*.

6. Ak sa prehliadka *ante mortem* vykonáva v chove pôvodu v súlade s článkom 5 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/624, úradný veterinárny lekár v bitúnku vykoná prehliadku *ante mortem* len v špecifikovanom prípade a v špecifikovanom rozsahu.

Oddiel 3

Prehliadka *post mortem*

Článok 12

Požiadavky na prehliadku *post mortem*

1. S výhradou výnimky stanovenej v oddiele IV kapitole II bode 4 prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004 sa ►**C1** telá ◀ a k nim patriace vedľajšie jatočné produkty podrobia prehliadke *post mortem*:

- a) bezodkladne po zabití alebo
- b) čo najskôr po príchode do prevádzkarne na manipuláciu so zverou.

2. Príslušné orgány môžu od prevádzkovateľa potravinárskeho podniku vyžadovať, aby zabezpečil osobitné technické zariadenia a dostatočný priestor na kontrolu vedľajších jatočných produktov.

3. Príslušné orgány:

- a) skontrolujú celý vonkajší povrch vrátane povrchu telových dutín ►**C1** tiel ◀, ako aj vedľajších jatočných produktov;
- b) venujú osobitnú pozornosť detekcii zoonotických ochorení a chorôb zvierat, na ktoré sa vzťahujú pravidlá týkajúce sa zdravia zvierat stanovené v nariadení (EÚ) 2016/429.

4. Rýchlosť linky na zabíjanie zvierat a počet ►**C1** prítomných zamestnancov vykonávajúcich prehliadku ◀ sú také, že umožňujú riadne vykonať prehliadku.

Článok 13

Výnimka z lehoty na vykonanie prehliadky *post mortem*

1. Odchylné od článku 12 ods. 1 môžu príslušné orgány povoliť, aby sa v prípade, že počas zabíjania a jatočného opracovania nie je ►**C1** v prevádzkarni na manipuláciu so zverou alebo na bitúnku ◀ prítomný úradný veterinárny lekár ani úradný veterinárny asistent, prehliadka *post mortem* odložila maximálne o 24 hodín po zabití alebo príchode do prevádzkarne na manipuláciu so zverou, za predpokladu, že:

▼B

- a) zabitie príslušných zvierat prebieha v nízkokapacitnom bitúnku alebo manipulácia s nimi prebieha v nízkokapacitnej prevádzkarni na manipuláciu so zverou, pričom počet zvierat zabitých v danom bitúnku alebo počet zvierat, s ktorými sa manipuluje v danej prevádzkarni, je:
- i) nižší než 1 000 dobytčích jednotiek ročne alebo
 - ii) nižší než 150 000 kusov hydiny, zajacovitých a malej voľne žijúcej zveri ročne;
- b) zariadenia, ktorými disponujú príslušné prevádzkarne, sú dostatočné na skladovanie čerstvého mäsa a vedľajších jatočných produktov, ktoré umožňujú ich vyšetrenie;
- c) prehliadku *post mortem* vykonáva úradný veterinárny lekár.

▼C1

2. Príslušné orgány môžu zvýšiť prahové hodnoty stanovené v odseku 1 písm. a) bodoch i) a ii), pričom zaistia, že výnimka sa uplatňuje na najmenších bitúnoch a v najmenších prevádzkarniach na manipuláciu so zverou zodpovedajúcich vymedzeniu pojmu nízkokapacitný bitúnok alebo pojmu nízkokapacitná prevádzkareň na manipuláciu so zverou, a pričom bude splnená podmienka, že súčet ročnej produkcie týchto prevádzkarní nepresahuje 5 % celkového množstva čerstvého mäsa vyrobeného v danom členskom štáte, pokiaľ ide o:

▼B

- a) príslušné druhy,
- b) všetky kopytníky spolu,
- c) všetku hydinu spolu alebo
- d) všetky vtáky a zajacovité spolu.

V takom prípade príslušné orgány oznámia túto výnimku a dôkazy na jej podloženie v súlade s postupom stanoveným v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 ⁽¹⁰⁾;

3. Na účely ods. 1 písm. a) bodu i) sa použijú prepočtové koeficienty stanovené v článku 17 ods. 6 nariadenia (ES) č. 1099/2009. V prípade oviec a kôz a v prípade malých zvierat (< 100 kg živej hmotnosti) čeľade jeleňovité (*Cervidae*) sa použije prepočtový koeficient 0,05 dobytčej jednotky a v prípade inej veľkej zveri 0,2 dobytčej jednotky.

Článok 14

Požiadavky na ďalšie vyšetrenia v prípade prehliadky *post mortem*

1. Vykonávajú sa ďalšie vyšetrenia, napríklad prehmatávanie a narezávanie častí ►C1 tiel ◀ a vedľajších jatočných produktov, ako aj laboratórne testy, ak sú potrebné na:

- a) stanovenie konečnej diagnózy v súvislosti s podozrením na nebezpečenstvo alebo

⁽¹⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 17.9.2015, s. 1).

▼ B

b) zistenie:

- i) výskytu chorôb zvierat, na ktoré sa vzťahujú pravidlá týkajúce sa zdravia zvierat stanovené v nariadení (EÚ) 2016/429;
- ii) prítomnosti ►C1 chemických rezíduí ◀ alebo kontaminantov, ako sa uvádza v smernici 96/23/ES a v rozhodnutí 97/747/ES, najmä:
 - ►C1 chemických rezíduí ◀ presahujúcich úroveň stanovenú v nariadení (EÚ) č. 37/2010 a v nariadení (ES) č. 396/2005,
 - prítomnosti kontaminantov presahujúcich maximálne úroveň stanovenú v nariadení (ES) č. 1881/2006 a v nariadení (ES) č. 124/2009 alebo
 - prítomnosti rezíduí látok, ktoré sú zakázané alebo nepovolené v súlade s nariadením (EÚ) č. 37/2010 alebo so smernicou 96/22/ES;
- iii) nedodržania mikrobiologických kritérií uvedených v článku 3 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 2073/2005 alebo možnej prítomnosti iných mikrobiologických nebezpečenstiev, na základe ktorých by sa čerstvé mäso stalo nevhodným na ľudskú spotrebu;
- iv) iných faktorov, na základe ktorých by mohlo byť nutné ►C1 posúdiť čerstvé mäso ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◀ alebo stanoviť obmedzenia jeho použitia.

2. Pri vykonávaní prehliadky *post mortem* sa prijímajú opatrenia na zaistenie toho, aby sa kontaminácia čerstvého mäsa pri úkonoch ako prehmätávanie, rezanie alebo narezávanie obmedzila na minimum.

Článok 15

Požiadavky na prehliadku *post mortem* v prípade domácich nepárnokopytníkov, ►C1 hovädzieho dobytku staršieho ◀ než osem mesiacov, domácich ošípaných starších než päť týždňov a veľkej voľne žijúcej zveri

1. Požiadavky uvedené v tomto článku sa uplatňujú popri požiadavkách uvedených v článkoch 12 a 14.

2. Úradný veterinárny lekár vyžaduje, aby boli ►C1 telá ◀ domácich nepárnokopytníkov, ►C1 hovädzieho dobytku staršieho ◀ než osem mesiacov a domácich ošípaných starších než päť týždňov predložené na účely prehliadky *post mortem* ako jatočné polovice rozdelené po dĺžke pozdĺž chrbtice.

3. Ak je to na účely prehliadky *post mortem* nevyhnutné, úradný veterinárny lekár môže požiadať o pozdĺžne rozdelenie ktorejkoľvek hlavy alebo ►C1 tela ◀. S cieľom zohľadniť určité stravovacie návyky, technologický pokrok alebo osobitnú ►C1 zdravotnú situáciu ◀ však úradný veterinárny lekár môže povoliť predkladanie ►C1 tiel ◀ domácich nepárnokopytníkov, ►C1 hovädzieho dobytku staršieho ◀ než osem mesiacov a domácich ošípaných starších než päť týždňov na účely prehliadky *post mortem*, ktoré nie sú rozdelené na polovicu.

▼B

4. ►**C1** V nízkokapacitných bitúnkoch alebo nízkokapacitných prevádzkarňach na manipuláciu so zverou, v ktorých sa manipuluje s menej než 1 000 dobytčími jednotkami ročne, môže úradný veterinárny lekár zo zdravotných dôvodov povoliť, aby sa telá dospelých domácich nepárnokopytníkov, dospelého hovädzieho dobytká dospelaj veľkej voľne žijúcej zveri pred prehliadkou *post mortem* rozrezali na štvrtiny. ◀

Článok 16

Doplňujúce požiadavky na prehliadku *post mortem* v prípade naliehavého zabitia

V prípade naliehavého zabitia sa ►**C1** telo ◀ podrobí prehliadke *post mortem* v súlade s článkami 12, 13, 14 a 15 čo najskôr a predtým, než sa uvoľní na ľudskú spotrebu.

Článok 17

Praktické opatrenia týkajúce sa prehliadky *post mortem* v prípade ►C1** domáceho hovädzieho dobytká ◀, domácich oviec a kôz, domácich nepárnokopytníkov a domácich ošípaných**

Ak prehliadku *post mortem* vykonáva úradný veterinárny lekár, ak sa prehliadka vykonáva ►**C1** pod dozorom ◀ úradného veterinárneho lekára alebo, v prípade existencie dostatočných záruk, ak sa vykonáva na zodpovednosť úradného veterinárneho lekára v súlade s článkom 18 ods. 2 písm. c) nariadenia (EÚ) 2017/625 a článkom 7 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/624, príslušné orgány zabezpečia, aby boli v prípade ►**C1** domáceho hovädzieho dobytká ◀, domácich oviec a kôz, domácich nepárnokopytníkov a domácich ošípaných okrem požiadaviek stanovených v článkoch 12, 14 a 15 dodržané aj praktické opatrenia stanovené v týchto článkoch 18 až 24.

Článok 18

▼C1**Mladý hovädzí dobytok****▼B**

1. Postupom prehliadky *post mortem* stanoveným v odseku 2 sa podrobia ►**C1** telá ◀ a vedľajšie jatočné produkty ►**C1** tohto hovädzieho dobytká ◀:

- a) zvierat mladších než osem mesiacov a
- b) zvierat mladších než 20 mesiacov, ak boli počas celého života chované bez prístupu na pastvinu v členskom štáte alebo regióne členského štátu úradne bez výskytu tuberkulózy v súlade s článkom 1 rozhodnutia 2003/467/ES.

2. Postupy prehliadky *post mortem* zahŕňajú minimálne vizuálnu prehliadku:

- a) hlavy a ►**C1** hrtana ◀; spolu s prehmataním a vyšetrením zahltanových miazgových uzlín (*Lnn. Retropharyngiales*), členské štáty sa však na zabezpečenie dohľadu nad úradným statusom bez výskytu tuberkulózy môžu rozhodnúť vykonať ďalšie vyšetrenia; zahrnie sa prehliadka ústnej dutiny a ►**C1** hrdla ◀;

▼B

- b) pľúc, priedušnice a pažeráka; prehmatanie pľúc; prehmatanie a vyšetrenie prieduškových a mediastinálnych miazgových uzlín (*Lnn. bifurcationes, eparteriales a mediastinales*);
- c) perikardu a srdca;
- d) bránice;
- e) pečene a pečenevých a pankreatických miazgových uzlín (*Lnn. portales*);
- f) gastrointestinálneho traktu, mezentéria, žalúdkových a mezenterálnych miazgových uzlín (*Lnn. gastrici mesenterici, craniales a caudales*);
- g) sleziny;
- h) obličiek;
- i) pohrudnice a pobrušnice;
- j) pupočnej krajiny a kĺbov mladých zvierat.

3. Ak existujú náznaky možného rizika pre zdravie ľudí, zdravie zvierat alebo dobré podmienky zvierat, ako sa uvádza v článku 24, úradný veterinárny lekár vykoná tieto postupy prehliadky *post mortem* spočívajúce v narezaní a prehmataní ►**C1** tela ◀ a vedľajších jatočných produktov:

- a) narezanie zahltanových miazgových uzlín (*Lnn. retropharyngiales*); prehmatanie jazyka;
- b) narezanie prieduškových a mediastinálnych miazgových uzlín (*Lnn. bifurcationes, eparteriales a mediastinales*); pozdĺžne otvorenie priedušnice a hlavných vetiev priedušiek; narezanie pľúc v zadnej tretine kolmo na hlavnú os pľúc; tieto rezy nie sú nevyhnutné, ak sú pľúca vylúčené z ľudskej spotreby;
- c) pozdĺžne narezanie srdca, aby sa otvorili komory a pret'ala sa medzikomorová priehradka;
- d) narezanie žalúdkových a mezenterálnych miazgových uzlín;
- e) prehmatanie sleziny;
- f) narezanie obličiek a obličkových miazgových uzlín (*Lnn. renales*);
- g) prehmatanie pupočnej krajiny a kĺbov. Pupočná krajina sa nareže a kĺby sa otvoria; musí sa vyšetriť synoviálna tekutina.

Článok 19

▼C1**Ostatný hovädzí dobytok****▼B**

1. ►**C1** Telá ◀ a vedľajšie jatočné produkty ►**C1** hovädzieho dobytku iného než ten, ktorý je uvedený ◀ v článku 18 ods. 1, sa podrobia týmto postupom prehliadky *post mortem*:

▼ C1

- a) vizuálnej prehliadke hlavy a hrtana; narezaniu a vyšetreniu zahltanových miazgových uzlín (*Lnn. retropharyngiales*); vyšetreniu vonkajších žuvacích svalov, v ktorých sa vykonajú dva rezy rovnobežné s dolnou čeľusťou, a vnútorných žuvacích svalov (vnútorných krídlovitých svalov), ktoré sa narežú plošne. Jazyk sa uvoľní, aby sa umožnila podrobná vizuálna prehliadka ústnej dutiny a hrdla;

▼ B

- b) prehliadke priedušnice a pažeráka; vizuálnej prehliadke a prehmataniu pľúc; narezaniu a vyšetreniu prieduškových a mediastinálnych miazgových uzlín (*Lnn. bifurcationes, eparteriales a mediastinales*);
- c) vizuálnej prehliadke perikardu a srdca, pričom srdce sa pozdĺžne nareže tak, aby sa otvorili komory a preťala sa medzikomorová priehradka;
- d) vizuálnej prehliadke bránice;
- e) vizuálnej prehliadke pečene a pečeneových a pankreatických miazgových uzlín (*Lnn. portales*);
- f) vizuálnej prehliadke gastrointestinálneho traktu, mezentéria, žalúdočných a mezenterických miazgových uzlín (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales a caudales*); prehmataniu žalúdočných a mezenterických miazgových uzlín;
- g) vizuálnej prehliadke sleziny;
- h) vizuálnej prehliadke obličiek;
- i) vizuálnej prehliadke pohrudnice a pobrušnice;
- j) vizuálnej prehliadke pohlavných orgánov (okrem penisu, ak sa už odrezal);
- k) vizuálnej prehliadke vemena a jeho miazgových uzlín (*Lnn. supra-mammarii*).

2. Ak existujú náznaky možného rizika pre zdravie ľudí, zdravie zvierat alebo dobré podmienky zvierat, ako sa uvádza v článku 24, úradný veterinárny lekár vykoná tieto postupy prehliadky *post mortem* spočívajúce v narezaní a prehmataní ► **C1** tela ◀ a vedľajších jatočných produktov:

- a) narezaniu a vyšetreniu podsánkových a príušných miazgových uzlín (*Lnn. mandibulares a parotidei*); prehmataniu jazyka a ► **C1** hrdla ◀;
- b) narezaniu prieduškových a mediastinálnych miazgových uzlín (*Lnn. bifurcationes, eparteriales a mediastinales*); pozdĺžnemu otvoreniu priedušnice a hlavných vetiev priedušiek; narezaniu pľúc v zadnej tretine kolmo na hlavnú os pľúc; tieto rezy nie sú nevyhnutné, ak sú pľúca vylúčené z ľudskej spotreby;

▼ B

- c) prehmataniu pečene a pečeneých a pankreatických miazgových uzlín (*Lnn. portales*); narezaniu útrobovej plochy pečene a narezaniu v základni chvostového laloka na vyšetrenie žlčovodov;
- d) narezaniu žalúdočných a mezenterálnych miazgových uzlín;
- e) prehmataniu sleziny;
- f) narezaniu obličiek a obličkových miazgových uzlín (*Lnn. renales*);
- g) prehmataniu a narezaniu vemena a jeho miazgových uzlín (*Lnn. Supramammarii*) v prípade kráv. Jednotlivé polovice vemena sa otvoria dlhým hlbokým rezom až po mliekovody (*sinus lactiferes*) a narežú sa miazgové uzliny vemena okrem prípadov, keď je vemeno vylúčené z ľudskej spotreby.

Článok 20

Mladé domáce ovce a kozy a ovce bez prerezaných trvalých rezákov

1. ► **C1** Telá ◀ a vedľajšie jatočné produkty oviec bez prerezaných trvalých rezákov alebo mladších než 12 mesiacov a kôz mladších než šesť mesiacov sa podrobia týmto postupom prehliadky *post mortem*:
 - a) vizuálnej prehliadke ► **C1** hlavy vrátane hrtana ◀, ústnej dutiny, jazyka, príušných a zahltanových miazgových uzlín. Tieto vyšetrenia nie sú potrebné, ak sú príslušné orgány schopné zaručiť, že hlava vrátane jazyka a mozgu budú vylúčené z ľudskej spotreby;
 - b) vizuálnej prehliadke pľúc, priedušnice, pažeráka, prieduškových a mediastinálnych miazgových uzlín (*Lnn. bifurcationes, eparteriales a mediastinales*);
 - c) vizuálnej prehliadke perikardu a srdca;
 - d) vizuálnej prehliadke bránice;
 - e) vizuálnej prehliadke pečene a pečeneých a pankreatických miazgových uzlín (*Lnn. portales*);
 - f) vizuálnej prehliadke gastrointestinálneho traktu, mezentéria, žalúdočných a mezenterálnych miazgových uzlín (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales a caudales*);
 - g) vizuálnej prehliadke sleziny;
 - h) vizuálnej prehliadke obličiek;
 - i) vizuálnej prehliadke pohrudnice a pobrušnice;
 - j) vizuálnej prehliadke pupočnej krajiny a kĺbov.

▼ B

2. Ak existujú náznaky možného rizika pre zdravie ľudí, zdravie zvierat alebo dobré podmienky zvierat, ako sa uvádza v článku 24, úradný veterinárny lekár vykoná tieto postupy prehliadky *post mortem* spočívajúce v narezaní a prehmataní ►C1 tela ◀ a vedľajších jatočných produktov:

- a) prehmatanie ►C1 hrtana ◀, ústnej dutiny, jazyka a príušných miazgových uzlín. Ak sa v pravidlách týkajúcich sa zdravia zvierat nestanovuje inak, tieto vyšetrenia nie sú potrebné, ak sú príslušné orgány schopné zaručiť, že hlava vrátane jazyka a mozgu budú vylúčené z ľudskej spotreby;
- b) prehmatanie pľúc; narezanie pľúc, priedušnice, pažeráka, prieduškových a mediastinálnych miazgových uzlín;
- c) narezanie srdca;
- d) prehmatanie pečene a jej miazgových uzlín; narezanie žalúdovej plochy pečene na vyšetrenie žľčovodov;
- e) prehmatanie sleziny;
- f) narezanie obličiek a obličkových miazgových uzlín (*Lnn. renales*);
- g) prehmatanie pupočnej krajiny a kĺbov; pupočná krajina sa nareže a kĺby sa otvoria; vyšetří sa synoviálna tekutina.

Článok 21

Ostatné domáce ovce a kozy

1. ►C1 Telá ◀ a vedľajšie jatočné produkty oviec s prerezanými trvalými rezákmi alebo vo veku 12 mesiacov a viac a kôz vo veku šesť mesiacov a viac sa podrobia týmto postupom prehliadky *post mortem*:

- a) vizuálnej prehliadke ►C1 hlavy vrátane hrtana ◀, ústnej dutiny, jazyka a príušných miazgových uzlín a prehmataniu zahltanových miazgových uzlín. Tieto vyšetrenia nie sú potrebné, ak sú príslušné orgány schopné zaručiť, že hlava vrátane jazyka a mozgu budú vylúčené z ľudskej spotreby;
- b) vizuálnej prehliadke pľúc, priedušnice a pažeráka; prehmataniu pľúc, prieduškových a mediastinálnych miazgových uzlín (*Lnn. bifurcationes, eparteriales a mediastinales*);
- c) vizuálnej prehliadke perikardu a srdca;
- d) vizuálnej prehliadke bránice;
- e) vizuálnej prehliadke pečene a pečenevých a pankreatických miazgových uzlín (*Lnn. portales*); prehmataniu pečene a jej miazgových uzlín; narezaniu žalúdovej plochy pečene na vyšetrenie žľčovodov;
- f) vizuálnej prehliadke gastrointestinálneho traktu, mezentéria, žalúdokových a mezenterálnych miazgových uzlín (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales a caudales*);

▼ B

- g) vizuálnej prehliadke sleziny;
- h) vizuálnej prehliadke obličiek;
- i) vizuálnej prehliadke pohrudnice a pobrušnice;
- j) vizuálnej prehliadke pohlavných orgánov (okrem penisu, ak sa už odrezal);
- k) vizuálnej prehliadke vemena a jeho miazgových uzlín.

2. Ak existujú náznaky možného rizika pre zdravie ľudí, zdravie zvierat alebo dobré podmienky zvierat, ako sa uvádza v článku 24, úradný veterinárny lekár vykoná tieto postupy prehliadky *post mortem* spočívajúce v narezaní a prehmataní ►**C1** tela ◀ a vedľajších jatočných produktov:

- a) prehmatanie ►**C1** hrtana ◀, ústnej dutiny, jazyka a príušných miazgových uzlín. Ak sa v pravidlách týkajúcich sa zdravia zvierat nestanovuje inak, tieto vyšetrenia nie sú potrebné, ak sú príslušné orgány schopné zaručiť, že hlava vrátane jazyka a mozgu budú vylúčené z ľudskej spotreby;
- b) narezanie pľúc, priedušnice, pažeráka a prieduškových a mediastinálnych miazgových uzlín;
- c) narezanie srdca;
- d) prehmatanie sleziny;
- e) narezanie obličiek a obličkových miazgových uzlín (*Lnn. renales*).

Článok 22

Domáce nepárnokopytníky

1. ►**C1** Telá ◀ a vedľajšie jatočné produkty domácich nepárnokopytníkov sa podrobia týmto postupom prehliadky *post mortem*:

- a) vizuálnej prehliadke hlavy a po uvoľnení jazyka ►**C1** vizuálnej prehliadke hrtana ◀. Jazyk sa uvoľní, aby sa umožnila podrobná vizuálna prehliadka ústnej dutiny a ►**C1** hrdla ◀, pričom sa vizuálne vyšetrí aj samotný jazyk;
- b) vizuálnej prehliadke pľúc, priedušnice, pažeráka a prieduškových a mediastinálnych miazgových uzlín (*Lnn. bifurcationes, eparteriales a mediastinales*);
- c) vizuálnej prehliadke perikardu a srdca;
- d) vizuálnej prehliadke bránice;
- e) vizuálnej prehliadke pečene a pečňových a pankreatických miazgových uzlín (*Lnn portales*);

▼ B

- f) vizuálnej prehliadke gastrointestinálneho traktu, mezenteria, žalúdo-kových a mezenterických miazgových uzlín (*Lnn. gastrici, mesen-terici, craniales a caudales*);
- g) vizuálnej prehliadke sleziny;
- h) vizuálnej prehliadke obličiek;
- i) vizuálnej prehliadke pľúc a pobrušnice;
- j) vizuálnej prehliadke pohlavných orgánov žrebčov (okrem penisu, ak sa už odrezal) a kobýl;
- k) vizuálnej prehliadke vemena a jeho miazgových uzlín (*Lnn. supra-mammarii*);
- l) vizuálnej prehliadke pupočnej krajiny a kĺbov mladých zvierat;
- m) v prípade sivých koní vyšetreniu svalov pleca a miazgových uzlín (*Lnn. subrhomboidi*) pod lopatkovou chrupavkou po jednostrannom odplečení na účely zistenia melanózy a melanómov.
▶ **CI** Obličky sa musia uvoľniť. ◀

2. Ak existujú náznaky možného rizika pre zdravie ľudí, zdravie zvierat alebo dobré podmienky zvierat, ako sa uvádza v článku 24, úradný veterinárny lekár vykoná tieto postupy prehliadky *post mortem* spočívajúce v narezaní a prehmataní ▶ **CI** tela ◀ a vedľajších jatoč-ných produktov:

- a) prehmatanie a narezanie podsánkových, zahltanových a príušných miazgových uzlín (*Lnn. retropharyngiales, mandibulares a paroti-dei*); prehmatanie jazyka;
- b) prehmatanie pľúc; prehmatanie a narezanie prieduškových a medias-tinálnych miazgových uzlín. Priedušnica a hlavné vetvy priedušiek sa otvoria pozdĺžnym rezom a pľúca sa narežú v zadnej tretine kolmo na hlavnú os pľúc; tieto rezy však nie sú nevyhnutné, ak sú pľúca vylúčené z ľudskej spotreby;
- c) pozdĺžne narezanie srdca, aby sa otvorili komory a pret'ala sa medzi-komorová priehradka;
- d) prehmatanie a narezanie pečene a pečeneových a pankreatických miazgových uzlín (*Lnn. portales*);
- e) narezanie žalúdokových a mezenterických miazgových uzlín;
- f) prehmatanie sleziny;
- g) prehmatanie obličiek a narezanie obličiek a obličkových miazgových uzlín (*Lnn. renales*);
- h) narezanie miazgových uzlín vemena;

▼B

- i) prehmatanie pupočnej krajiny a kĺbov mladých zvierat. v prípade pochybností sa pupočná oblasť nareže a kĺby sa otvoria; musí sa vyšetriť synoviálna tekutina;
- j) narezanie celej obličky pri sivých koňoch.

Článok 23

Domáce ošípané

1. ►**C1** Telá ◀ a vedľajšie jatočné produkty domácich ošípaných sa podrobia týmto postupom prehliadky *post mortem*:

- a) vizuálnej prehliadke hlavy a ►**C1** hrtana ◀;
- b) vizuálnej prehliadke ústnej dutiny, ►**C1** hrdla ◀ a jazyka;
- c) vizuálnej prehliadke pľúc, priedušnice a pažeráka;
- d) vizuálnej prehliadke perikardu a srdca;
- e) vizuálnej prehliadke bránice;
- f) vizuálnej prehliadke pečene a pečenevých a pankreatických miazgových uzlín (*Lnn. portales*); vizuálnej prehliadke gastrointestinálneho traktu, mezenteria, žalúdočných a mezenterických miazgových uzlín (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales a caudales*);
- g) vizuálnej prehliadke sleziny; vizuálnej prehliadke obličiek; vizuálnej prehliadke pohrudnice a pobrušnice;
- h) vizuálnej prehliadke pohlavných orgánov (okrem penisu, ak sa už odrezal);
- i) vizuálnej prehliadke vemena a jeho miazgových uzlín (*Lnn. supramammarii*);
- j) vizuálnej prehliadke pupočnej krajiny a kĺbov mladých zvierat.

2. Ak existujú náznaky možného rizika pre zdravie ľudí, zdravie zvierat alebo dobré podmienky zvierat, ako sa uvádza v článku 24, úradný veterinárny lekár vykoná tieto postupy prehliadky *post mortem* spočívajúce v narezaní a prehmataní ►**C1** tela ◀ a vedľajších jatočných produktov:

- a) narezanie a vyšetrovanie podsánkových miazgových uzlín (*Lnn. mandibulares*);
- b) prehmatanie pľúc a prieduškových a mediastinálnych miazgových uzlín (*Lnn. bifurcationes, eparteriales a mediastinales*). Priedušnica a hlavné vetvy priedušiek sa otvoria pozdĺžnym rezom a pľúca sa narežú v zadnej tretine kolmo na hlavnú os pľúc; uvedené rezy nie sú nevyhnutné, ak sú pľúca vylúčené z ľudskej spotreby;

▼ B

- c) pozdĺžne narezanie srdca, aby sa otvorili komory a preťala sa medzi-komorová priehradka;
- d) prehmatanie pečene a jej miazgových uzlín;
- e) prehmatanie a v prípade potreby narezanie žalúdočných a mezenterálnych miazgových uzlín;
- f) prehmatanie sleziny;
- g) narezanie obličiek a obličkových miazgových uzlín (*Lnn. renales*);
- h) narezanie miazgových uzlín vemená;
- i) prehmatanie pupočnej krajiny a kĺbov mladých zvierat a v prípade potreby narezanie pupočnej krajiny a otvorenie kĺbov.

Článok 24

Náznaky možných rizík pre zdravie ľudí, zdravie zvierat alebo dobré podmienky zvierat v prípade ►C1 hovädzieho dobytká ◄, domácich oviec a kôz, domácich nepárnokopytníkov a domácich ošípaných

Úradný veterinárny lekár vykoná doplňujúce postupy prehliadky *post mortem* uvedené v článku 18 ods. 3, článku 19 ods. 2, článku 20 ods. 2, článku 21 ods. 2, článku 22 ods. 2 a článku 23 ods. 2 spočívajúce v narezaní a prehmataní ►C1 tela ◄ a vedľajších jatočných produktov, ak sa domnieva, že z jednej z týchto skutočností vyplýva možné riziko pre zdravie ľudí, zdravie zvierat alebo dobré podmienky zvierat:

- a) z kontrol a analýzy kontrol dokladov vykonaných v súlade s článkami 9 a 10;
- b) zo zistení prehliadky *ante mortem* vykonanej v súlade s článkom 11;
- c) z výsledkov overení dodržiavania pravidiel dobrých podmienok zvierat vykonaných v súlade s článkom 38;
- d) zo zistení prehliadky *post mortem* vykonanej v súlade s článkami 12 až 24;
- e) z doplňujúcich epidemiologických údajov alebo iných údajov z chovu pôvodu zvierat.

Článok 25

Praktické opatrenia týkajúce sa prehliadky *post mortem* v prípade hydiny

1. Všetka hydina sa podrobí prehliadke *post mortem*, pri ktorej môžu pomáhať zamestnanci bitúnku v súlade s článkom 18 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2017/625. Úradný veterinárny lekár alebo úradný veterinárny asistent v súlade s článkom 18 ods. 2 písm. c) uvedeného nariadenia osobne vykoná tieto kontroly:

▼B

- a) dennú prehliadku vnútorností a telových dutín reprezentatívnej vzorky každého krdľa;
- b) podrobnú prehliadku náhodnej vzorky častí vtákov alebo celých vtákov z každého krdľa, ktoré boli po prehliadke *post mortem* ►C1 posúdené ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◄;
- c) akékoľvek iné potrebné vyšetrenia, ak existuje dôvod na podozrenie, že mäso z príslušných vtákov môže byť nevhodné na ľudskú spotrebu.

2. Odchyľne od odseku 1 môžu príslušné orgány rozhodnúť, že prehliadke *post mortem* sa podrobí iba reprezentatívna vzorka hydiny z každého krdľa, ak:

- a) prevádzkovatelia potravinárskych podnikov majú zavedený systém spĺňajúci požiadavky úradného veterinárneho lekára, ktorý umožňuje ►C1 zistiť ◄ a oddeliť vtáky vykazujúce abnormality, kontamináciu alebo poruchy;
- b) bitúnok dlhodobo dodržiava požiadavky, pokiaľ ide o:
 - i) všeobecné a osobitné požiadavky v súlade s článkom 4 nariadenia (ES) č. 852/2004 vrátane mikrobiologických kritérií podľa bodov 1.28 a 2.1.5 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 2073/2005,
 - ii) postupy založené na zásadách HACCP v súlade s článkom 5 nariadenia (ES) č. 852/2004 a
 - iii) osobitné hygienické pravidlá v súlade s článkom 5 nariadenia (ES) č. 853/2004 a oddielom II prílohy III k uvedenému nariadeniu;
- c) pri prehliadke *ante mortem* ani pri overovaní informácií o potravinovom reťazci sa nezistili žiadne abnormality poukazujúce na závažný problém pre zdravie ľudí alebo zvierat, ktorý by si mohol vyžadovať uplatnenie opatrení stanovených v článkoch 40 až 44.

3. V prípade hydiny chovanej na výrobu bielej hydinovej pečene (*foie gras*) a v prípade hydiny s odloženým pitvaním získanej v chove pôvodu v súlade s oddielom II kapitolou VI bodmi 8 a 9 prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004 sa prehliadka *post mortem* vykoná v rozrábkarni, do ktorej sa takéto ►C1 telá ◄ prepravujú priamo z chovu pôvodu.

Článok 26

Praktické opatrenia týkajúce sa prehliadky *post mortem* v prípade zajacovitých z farmových chovov

Praktické opatrenia týkajúce sa prehliadky *post mortem* v prípade hydiny podľa článku 25 sa uplatňujú aj na zajacovité z farmových chovov. Ustanovenia článku 25 vzťahujúce sa na jednotlivé krdle hydiny sa uplatňujú aj na zajacovité z farmových chovov, ktoré pochádzajú z jedného chovu pôvodu a boli zabitú v rovnaký deň.

▼B

Článok 27

Praktické opatrenia týkajúce sa prehliadky *post mortem* v prípade zveri z farmových chovov

1. Pri zveri z farmových chovov sa uplatňujú tieto postupy prehliadky *post mortem*:

- a) v prípade malých zvierat (< 100 kg) čeľade jeleňovité (*Cervidae*) postupy prehliadky *post mortem* týkajúce sa oviec stanovené v článku 21, v prípade sobov sa však použijú postupy prehliadky *post mortem* týkajúce sa oviec stanovené v článku 20, pričom jazyk možno použiť na ľudskú spotrebu bez vykonania prehliadky hlavy;
- b) v prípade zveri čeľade diviakovité (*Suidae*) postupy prehliadky *post mortem* týkajúce sa domácich ošípaných stanovené v článku 23;
- c) v prípade veľkej zveri čeľade jeleňovité (*Cervidae*) a inej veľkej zveri nezahrnutej v písmene a), ako aj v prípade veľkej zveri čeľade diviakovité (*Suidae*) nezahrnutej v písmene b) postupy prehliadky *post mortem* týkajúce sa ►C1 hovädzieho dobytku ◀ stanovené v článku 19;
- d) v prípade vtákov bežcov postupy prehliadky *post mortem* týkajúce sa hydiny stanovené v článku 25 ods. 1

2. V prípade, že zvieratá boli zabitú mimo bitúnku, úradný veterinárny lekár v bitúnku skontroluje príslušný certifikát.

Článok 28

Praktické opatrenia týkajúce sa prehliadky *post mortem* v prípade voľne žijúcej zveri

1. Úradný veterinárny lekár overí, či nestiahnutú veľkú voľne žijúcu zver prepravenú do prevádzkárne na manipuláciu so zverou z územia iného členského štátu sprevádza zdravotný certifikát podľa vzoru stanoveného v prílohe k nariadeniu (EÚ) č. 636/2014 alebo vyhlásenie (vyhlásenia) podľa oddielu IV kapitoly II bodu 8 písm. b) prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004. Úradný veterinárny lekár zohľadní obsah uvedeného certifikátu alebo vyhlásenia (vyhlásení).

2. Počas prehliadky *post mortem* úradný veterinárny lekár vykoná:

- a) vizuálnu prehliadku ►C1 tela ◀, jeho telových dutín a v prípade potreby orgánov s cieľom:
 - i) zistiť akékoľvek abnormality, ktoré neboli spôsobené pri poľovaní. Na tento účel môže byť diagnóza založená na akejkoľvek informácii o správaní zvieratá pred usmrtením, ktorú poskytla vyškolená osoba,
 - ii) skontrolovať, či smrť nebola spôsobená inak ako ulovením;

▼C1

b) zisťovanie organoleptických abnormalít;

▼B

c) v prípade potreby prehmatanie a narezanie orgánov;

▼B

- d) pokiaľ existujú vážne dôvody na podozrenie na prítomnosť reziduí alebo kontaminantov, analýzu na základe odberu vzoriek reziduí nepochádzajúcich z poľovania vrátane kontaminantov životného prostredia. Pokiaľ sa na základe takéhoto podozrenia vykoná rozsiahlejšie vyšetrenie, veterinárny lekár počká do ukončenia uvedeného vyšetrenia a až následne vykoná posúdenie všetkej voľne žijúcej zveri usmrtenej počas konkrétnej poľovačky alebo tých častí zveri, pri ktorých existuje podozrenie na rovnaké abnormality;
- e) vyšetrenie zamerané na znaky poukazujúce na to, že mäso predstavuje zdravotné riziko, vrátane:
- i) neobvyklého správania alebo narušenia celkového stavu živého zvieratá na základe informácií od poľovníka,
 - ii) generalizovaného výskytu nádorov alebo abscesov postihujúcich rôzne vnútorné orgány alebo svaly,
 - iii) artritídy, orchitídy, patologických zmien na pečeni alebo slezine, zápalu čriev alebo pupočnej krajiny,
 - iv) prítomnosti cudzích telies v telových dutinách, žalúdku, črevách alebo moči nepochádzajúcich z poľovania, pokiaľ pohrudnica alebo pobrušnica vykazuje farebné odchýlky (ak sú príslušné orgány prítomné),
 - v) prítomnosti parazitov,
 - vi) vytvorenia značného množstva plynu v gastro-intestinálnom trakte a farebných odchýlok vnútorných orgánov (pokiaľ sú tieto orgány prítomné),
 - vii) závažných abnormalít, pokiaľ ide o farbu, konzistenciu alebo pach svalových tkanív alebo orgánov,
 - viii) starých otvorených fraktúr,
 - ix) vychudnutosti a/alebo všeobecného alebo lokalizovaného edému,
 - x) nedávnych zrastov pohrudnice alebo pobrušnice,
 - xi) iných zjavných rozsiahlych zmien, ako je napríklad hnilobný proces.
3. Pokiaľ to vyžaduje úradný veterinárny lekár, chrbtica a hlava sa pozdĺžne rozdelia.
4. V prípade malej voľne žijúcej zveri, ktorá nebola pitvaná okamžite po usmrtení, úradný veterinárny lekár vykoná prehliadku *post mortem* na reprezentatívnej vzorke zvierat z toho istého zdroja. Pokiaľ sa prehliadkou zistia choroby prenosné na človeka alebo ktorýkoľvek zo znakov uvedených v ods. 2 písm. e), úradný veterinárny lekár vykoná viac kontrol celej šarže s cieľom určiť, či je potrebné ju ►C1 posúdiť ako nevhodnú na ľudskú spotrebu ◄ alebo či je potrebné jednotlivo vyšetriť každé ►C1 telo ◄.

▼B

5. Úradný veterinárny lekár môže vykonať akékoľvek ďalšie rezy a vyšetrenia príslušných častí zvierat, ktoré sú potrebné na určenie konečnej diagnózy. Pokiaľ nie je možné vykonať posúdenie uplatnením praktických opatrení uvedených v odseku 2, vykonajú sa doplnujúce vyšetrenia v laboratóriu.

6. Okrem prípadov uvedených v článku 45 sa mäso, pri ktorom sa pri prehliadke *post mortem* zistili ktorékoľvek zo znakov uvedených v ods. 2 písm. e), ►C1 posúdi ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◄.

Oddiel 4

▼C1**Úradné kontroly zamerané na osobitné nebezpečenstvá a laboratórne testovanie****▼B**

Článok 29

Praktické opatrenia týkajúce sa úradných kontrol zameraných na transmisívne spongiformné encefopatie (TSE)

1. Okrem kontroly podľa požiadaviek stanovených v nariadení (ES) č. 999/2001 týkajúcej sa ►C1 úradných kontrol ◄, ktoré sa majú vykonať v súvislosti s TSE, úradný veterinárny lekár vykoná kontrolu, pokiaľ ide o odstránenie, oddelenie a v prípade potreby označenie špecifikovaného rizikového materiálu aj v súlade s pravidlami stanovenými v článku 8 ods. 1 uvedeného nariadenia a v článku 12 nariadenia (ES) č. 1069/2009 o vedľajších živočíšnych produktoch.

2. Úradný veterinárny lekár zabezpečí, aby prevádzkovateľ potravinárskeho podniku vykonával všetky potrebné opatrenia na zabránenie kontaminácii mäsa špecifikovaným rizikovým materiálom pri zabití, ako aj pri omráčení. Vztahuje sa to aj na odstraňovanie špecifikovaného rizikového materiálu.

Článok 30

Praktické opatrenia týkajúce sa úradných kontrol zameraných na cysticerkózu počas prehliadky *post mortem* v prípade ►C1 domáceho hovädzieho dobytká ◄ a zvierat čeľade diviakovité (*Suidae*)

1. Postupy prehliadky *post mortem* opísané v článkoch 18, 19 a 23 predstavujú minimálne požiadavky na vyšetrenie zamerané na cysticerkózu v prípade ►C1 hovädzieho dobytká ◄ a zvierat čeľade diviakovité (*Suidae* – domáce ošípané, zver z farmových chovov a voľne žijúca zver). V prípade ►C1 hovädzieho dobytká uvedeného ◄ uvedených v článku 19 môžu príslušné orgány rozhodnúť, že narezanie žuvacích svalov pri prehliadke *post mortem* nie je povinné, ak:

- a) sa použije osobitný sérologický test;
- b) zvieratá boli chované v chove pôvodu, ktorý má úradný certifikát o tom, že je bez výskytu cysticerkózy alebo
- c) bolo s 95 % istotou preukázané, že prevalencia v zdrojovej populácii alebo v jasne vymedzenej subpopulácii dosahuje hodnotu nižšiu než jeden výskyt na milión alebo nebol zaznamenaný žiadny výskyt v žiadnom zabitom zvierati za uplynulých päť rokov (alebo dvoch rokov, pokiaľ to vyplýva z analýzy rizika vykonanej príslušným orgánom a je to ňou odôvodnené) na základe údajov z podávania správ vypracúvaných v súlade s článkom 9 ods. 1 smernice 2003/99/ES.

▼B

2. Mäso infikované cysticerkami sa ►C1 posúdi ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◄. Pokiaľ však zvieratá nie sú infikované cysticerkami generalizovane, neinfikované časti sa môžu ►C1 posúdiť ako vhodné na ľudskú spotrebu ◄ po ošetrení chladom.

*Článok 31***Praktické opatrenia týkajúce sa úradných kontrol zameraných na prítomnosť parazitov rodu *Trichinella* počas prehliadky post mortem**

1. ►C1 Telá ◄ zvierat čeľade diviakovité (*Suidae*), nepárnokopytníkov a iných druhov zvierat vnímavých na parazity rodu *Trichinella* sa vyšetrí na prítomnosť týchto parazitov v súlade s nariadením (EÚ) 2015/1375, ak sa neuplatňuje niektorá z výnimiek stanovených v článku 3 uvedeného nariadenia.

2. Mäso zo zvierat infikovaných trichinelami sa ►C1 posúdi ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◄.

*Článok 32***Praktické opatrenia týkajúce sa úradných kontrol zameraných na sopl'avku počas prehliadky post mortem v prípade nepárnokopytníkov**

1. Čerstvé mäso z nepárnokopytníkov sa umiestni na trh, iba ak pochádza z nepárnokopytníkov, ktoré boli najmenej 90 dní pred dátumom zabitia chované v členskom štáte alebo v tretej krajine, alebo jej regióne, z ktorého je povolený dovoz nepárnokopytníkov do Únie.

2. V prípade nepárnokopytníkov pochádzajúcich z členského štátu alebo z tretej krajiny alebo jej regiónu, ktoré nespĺňajú kritériá Svetovej organizácie pre zdravie zvierat vzťahujúce sa na krajiny bez výskytu sopl'avky, sa nepárnokopytníky po rozdelení hlavy v strednej rovine a vyrezaní nosovej priehradky vyšetrí na sopl'avku dôkladným preskúmaním slizníc priehradnice, hrtana, nosovej dutiny a prínosových dutín vrátane ich vetvenia.

3. Mäso z nepárnokopytníkov, pri ktorých bola diagnostikovaná sopl'avka, sa ►C1 posúdi ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◄.

*Článok 33***Praktické opatrenia týkajúce sa úradných kontrol zameraných na tuberkulózu počas prehliadky post mortem**

1. V prípade, že zvieratá reagovali pozitívne alebo dubiálne na tuberkulín alebo existujú iné dôvody na podozrenie na infekciu, takéto zvieratá sa zabijú oddelene od ostatných zvierat, pričom sa prijímú preventívne opatrenia na zabránenie riziku kontaminácie iných ►C1 tiel ◄, linky na zabíjanie zvierat a kontaminácie zamestnancov prítomných na bitúnku.

2. Všetko mäso zo zvierat, pri ktorých sa pri prehliadke post mortem zistili lokalizované lézie podobné tuberkulóznym léziám vo viacerých orgánoch alebo vo viacerých oblastiach ►C1 tela ◄, sa ►C1 posúdi ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◄. Ak sa však tuberkulózne lézie zistia len v miazgových uzlinách jedného orgánu alebo časti ►C1 tela ◄, ►C1 ako nevhodný na ľudskú spotrebu sa posúdi ◄ len postihnutý orgán alebo časť tela a súvisiace miazgové uzliny.

▼B

Článok 34

Praktické opatrenia týkajúce sa úradných kontrol zameraných na brucelózu počas prehliadky *post mortem*

1. V prípade, že zvieratá reagovali pozitívne alebo dubiózne na test na brucelózu alebo existujú iné dôvody na podozrenie na infekciu, takéto zvieratá sa zabijú oddelene od ostatných zvierat, pričom sa prijímú preventívne opatrenia na zabránenie riziku kontaminácie iných ►C1 tiel ◄, linky na zabíjanie zvierat a kontaminácie zamestnancov prítomných na bitúnku.

2. Mäso zo zvierat, v prípade ktorých sa pri prehliadke *post mortem* zistili lézie poukazujúce na akútnu brucelózu, sa ►C1 posúdi ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◄. V prípade zvierat, ktoré reagovali pozitívne alebo dubiózne na test na brucelózu, sa vemenó, pohlavné orgány a krv ►C1 posúdia ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◄ aj v prípade, že sa nezistia žiadne takéto lézie.

Článok 35

Praktické opatrenia týkajúce sa úradných kontrol zameraných na prítomnosť baktérií rodu *Salmonella*

1. Príslušné orgány overia, či prevádzkovatelia potravinárskych podnikov správne vykonávajú ustanovenia kapitoly 2 bodov 2.1.3, 2.1.4 a 2.1.5 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 2073/2005, a to uplatnením jedného alebo viacerých z týchto opatrení:

- a) úradný odber vzoriek pomocou rovnakej metódy a v rovnakej oblasti odberu ako odber vykonaný prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov. V každom bitúnku sa ročne odoberie minimálne 49 náhodných vzoriek ⁽¹¹⁾. Na základe posúdenia rizika možno tento počet vzoriek v malých bitúnoch znížiť;
- b) zber všetkých informácií o celkovom počte vzoriek a počte vzoriek pozitívnych na baktérie rodu *Salmonella*, ktoré odobrali prevádzkovatelia potravinárskych podnikov v súlade s článkom 5 nariadenia (ES) č. 2073/2005 v rámci kapitoly 2 bodov 2.1.3, 2.1.4 a 2.1.5 prílohy I k uvedenému nariadeniu;
- c) zber všetkých informácií o celkovom počte vzoriek a počte vzoriek pozitívnych na baktérie rodu *Salmonella*, ktoré boli odobraté v rámci vnútroštátnych programov kontroly v členských štátoch alebo regiónoch členských štátov, v prípade ktorých boli schválené osobitné záruky v súlade s článkom 8 nariadenia (ES) č. 853/2004, pokiaľ ide o produkciu mäsa prežúvavcov, koňovitých, ošípaných a hydinového mäsa.

2. Ak prevádzkovateľ potravinárskeho podniku opakovane nedodržel kritérium hygieny procesu, príslušné orgány od neho vyžadujú predloženie akčného plánu a vykonávajú prísny dohľad nad jeho výsledkom.

3. V súlade s článkom 9 ods. 1 smernice 2003/99/ES sa predloží správa o celkovom počte vzoriek a počte vzoriek pozitívnych na baktérie rodu *Salmonella*, pričom sa rozlišuje medzi vzorkami odobratými podľa ods. 1 písm. a), b) a c), ak sa tieto písmená uplatňujú.

⁽¹¹⁾ Ak sú všetky negatívne, vyplýva z toho 95 % štatistická istota, že prevalencia je nižšia než 6 %.

Článok 36

Praktické opatrenia týkajúce sa úradných kontrol zameraných na prítomnosť baktérií rodu *Campylobacter*

1. Príslušné orgány overujú, či prevádzkovatelia potravinárskych podnikov správne vykonávajú ustanovenia kapitoly 2 bodu 2.1.9 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 2073/2005 (kritérium hygieny procesu pri vyšetrení ►**C1** tiel ◀ brojlerov na prítomnosť baktérií rodu *Campylobacter*), a to uplatnením týchto opatrení:

- a) úradný odber vzoriek pomocou rovnakej metódy a v rovnakej oblasti odberu ako odber vykonaný prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov. V každom bitútku sa ročne odoberie minimálne 49 náhodných vzoriek. Na základe posúdenia rizika možno tento počet vzoriek v malých bitútkoch znížiť alebo
- b) zber všetkých informácií o celkovom počte vzoriek a počte vzoriek obsahujúcich baktérie rodu *Campylobacter* na úrovni viac než 1 000 JTK/g, ktoré odobrali prevádzkovatelia potravinárskych podnikov v súlade s článkom 5 nariadenia (ES) č. 2073/2005 v rámci kapitoly 2 bodu 2.1.9 prílohy I k uvedenému nariadeniu.

2. Ak prevádzkovateľ potravinárskeho podniku opakovane nedodržel kritérium hygieny procesu, príslušné orgány od neho vyžadujú predloženie akčného plánu a vykonávajú prísny dohľad nad jeho výsledkom.

3. V súlade s článkom 9 ods. 1 smernice 2003/99/ES sa predloží správa o celkovom počte vzoriek a počte vzoriek obsahujúcich baktérie rodu *Campylobacter* na úrovni viac než 1 000 JTK/g, pričom sa rozlišuje medzi vzorkami odobratými podľa ods. 1 písm. a) a b), ak sa tieto písmená uplatňujú.

Článok 37

Osobitné požiadavky týkajúce sa laboratórnych testov

1. Úradný veterinárny lekár pri vykonávaní laboratórnych testov v súlade s článkom 18 ods. 2 písm. d) bodmi ii a iv) nariadenia (EÚ) 2017/625 zabezpečí náležitú identifikáciu vzoriek pri odbere vzoriek, náležitú manipuláciu s nimi a ich odoslanie do vhodného laboratória v rámci:

- a) monitorovania a kontroly zoonóz a pôvodcov zoonóz;
- b) ročného programu na monitorovanie TSE v súlade s článkom 6 nariadenia (ES) č. 999/2001;
- c) ►**C1** detekcie farmakologicky účinných látok alebo výrobkov, ktoré sú zakázané či nepovolené, a kontrol zameraných na regulované farmakologicky účinné látky ◀, pesticídy, kŕmne doplnkové látky a kontaminanty presahujúce platné maximálne limity v Únii, najmä v rámci národných plánov na zisťovanie ►**C1** rezíduí alebo látok ◀ uvedených v článku 110 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2017/625 a v článku 5 smernice 96/23/ES;

▼B

d) detekcie výskytu chorôb zvierat, na ktoré sa vzťahujú pravidlá týkajúce sa zdravia zvierat stanovené v nariadení (EÚ) 2016/429.

2. Úradný veterinárny lekár podľa potreby zabezpečí vykonanie akéhokoľvek laboratórneho testovania, ktoré sa považuje za potrebné na splnenie povinností podľa článku 18 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2017/625.

Oddiel 5

Úradné kontroly dobrých podmienok zvierat*Článok 38***Úradné kontroly dobrých podmienok zvierat pri preprave a zabití**

Úradný veterinárny lekár overí dodržiavanie pravidiel týkajúcich sa ochrany zvierat počas prepravy v súlade s nariadením (ES) č. 1/2005 a pri zabití v súlade s nariadením (ES) č. 1099/2009, ako aj dodržiavanie vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa dobrých podmienok zvierat.

KAPITOLA III

Oznamovanie výsledkov prehliadok a opatrenia, ktoré majú príslušné orgány prijať v osobitných prípadoch nedodržiavania požiadaviek na čerstvé mäso a dobré podmienky zvierat

*Článok 39***Opatrenia týkajúce sa oznamovania výsledkov úradných kontrol**

1. Úradný veterinárny lekár zaznamená a vyhodnotí výsledky úradných kontrol vykonaných v súlade s článkami 7 až 38.

2. V prípade, že z prehliadky vyplynie výskyt akejkoľvek choroby alebo stavu, ktoré by mohli mať vplyv na zdravie ľudí alebo zvierat alebo by mohli ohroziť dobré podmienky zvierat, úradný veterinárny lekár vykoná tieto kroky:

a) úradný veterinárny lekár informuje prevádzkovateľa bitúnku;

b) v prípade, že problém uvedený v tomto odseku vznikol počas prvovýroby a týka sa zdravia ľudí, zdravia zvierat, dobrých podmienok zvierat alebo rezíduí veterinárnych liekov, nepovolených alebo zakázaných látok, rezíduí pesticídov, krmných doplnkových látok alebo kontaminantov, úradný veterinárny lekár informuje:

i) veterinárneho lekára navštevujúceho chov pôvodu,

ii) úradného veterinárneho lekára, ktorý v chove pôvodu vykonal akúkoľvek prehliadku *ante mortem*, pokiaľ ide o inú osobu, ako je uvedená v bode i),

▼ B

- iii) prevádzkovateľa potravinárskeho podniku zodpovedného za chov pôvodu (ak by takýmto poskytnutím informácií nebolo dotknuté následné súdne konanie) a
 - iv) príslušné orgány zodpovedné za dohľad nad chovom pôvodu alebo poľovnou oblasťou;
- c) v prípade, že dotknuté zvieratá boli chované v inej krajine, úradný veterinárny lekár zabezpečí, aby boli informované príslušné orgány danej krajiny.
3. Príslušné orgány vložia výsledky úradných kontrol do príslušných databáz, a to minimálne vtedy, ak sa zber takýchto informácií vyžaduje na základe článku 4 smernice 2003/99/ES, článku 8 smernice Rady 64/432/EHS ⁽¹²⁾ a prílohy III k smernici 2007/43/ES.

4. V prípade, že úradný veterinárny lekár má pri vykonávaní prehliadky *ante mortem* alebo *post mortem*, alebo akejkoľvek inej úradnej kontroly, podozrenie na výskyt choroby zvierat, na ktorú sa vzťahujú pravidlá týkajúce sa zdravia zvierat stanovené v nariadení (EÚ) 2016/429, oznámi to príslušným orgánom. Úradný veterinárny lekár a príslušné orgány v rámci svojich oblastí právomoci prijímú všetky potrebné opatrenia a preventívne opatrenia na zabránenie možnému šíreniu pôvodcu choroby.

5. Úradný veterinárny lekár môže na ► **C1** oznámenie príslušných výsledkov prehliadok *ante mortem* a *post mortem* do chovu pôvodu ◀, v ktorom boli zvieratá chované pred zabitím, použiť ► **C1** vzor dokladu ◀ uvedený v prílohe I.

6. Ak boli zvieratá držané v chove pôvodu v inom členskom štáte, príslušné orgány členského štátu, v ktorom boli zabitú, oznámia príslušné výsledky prehliadok *ante mortem* a *post mortem* príslušným orgánom v členskom štáte pôvodu. Použijú na to ► **C1** vzor dokladu ◀ uvedený v prílohe I v úradných jazykoch oboch dotknutých členských štátov alebo v jazyku, na ktorom sa oba členské štáty dohodli.

Článok 40

Opatrenia v prípade nedodržania požiadaviek na informácie o potravinovom reťazci

1. Úradný veterinárny lekár zabezpečí, že zvieratá nebudú zabitú, ak prevádzkovateľ bitúnku nedostal, neskontroloval a nevyhodnotil príslušné informácie o potravinovom reťazci v súlade s článkom 9 ods. 2 písm. a) a b).

⁽¹²⁾ Smernica Rady 64/432/EHS z 26. júna 1964 o zdravotných problémoch zvierat ovplyvňujúcich obchod s hovädzím dobytkom a ošípanými vo vnútri Spoločenstva (Ú. v. ES L 121, 29.7.1964, s. 1977).

▼B

2. Odchylnne od odseku 1 úradný veterinárny lekár môže povoliť zabitie zvierat v bitúnku, ak príslušné informácie o potravinovom reťazci nie sú k dispozícii. V takých prípadoch sa tieto informácie predkladajú pred tým, ako sa mäso ►C1 posúdi ako vhodné na ľudskú spotrebu ◄, pričom až do uvedeného vyhlásenia sa ►C1 telá ◄ a k nim patriace vedľajšie jatočné produkty uskladnia oddelene od ostatného mäsa.

3. Ak príslušné informácie o potravinovom reťazci nie sú k dispozícii do 24 hodín od príchodu zvierat'a na bitúnok, úradný veterinárny lekár ►C1 posúdi všetko mäso z tohto zvierat'a ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◄. Pokiaľ dané zviera ešte nebolo zabité, ►C1 usmrtí sa oddelene ◄ od ostatných zvierat, pričom sa prijímú všetky potrebné preventívne opatrenia na ochranu zdravia ľudí a zvierat.

*Článok 41***Opatrenia v prípade nedodržiavania požiadaviek zaznamenaného v informáciách o potravinovom reťazci**

1. Úradný veterinárny lekár overí, že prevádzkovateľ potravinárskeho podniku neprijíma zvieratá na zabitie, ak z informácií o potravinovom reťazci alebo akýchkoľvek iných sprievodných záznamov, dokladov alebo informácií vyplýva, že:

- a) zvieratá pochádzajú z chovu pôvodu alebo oblasti, ktorá podlieha zákazu premiestňovania alebo iným obmedzeniam z dôvodov zdravia ľudí alebo zvierat;
- b) došlo k nedodržaniu pravidiel používania veterinárnych liekov, zvieratá boli ošetrované zakázanými alebo nepovolenými látkami alebo nie sú dodržané zákonné limity ►C1 chemických rezíduí ◄ alebo kontaminantov alebo
- c) existuje akýkoľvek iný stav, ktorý by mohol mať nepriaznivý vplyv na zdravie ľudí alebo zvierat.

2. Ak sa zvieratá už nachádzajú na bitúnku, ►C1 usmrtia sa ◄ oddelene a ►C1 posúdia sa ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◄, pričom sa prijímú preventívne opatrenia na ochranu zdravia ľudí a zvierat. Ak to úradný veterinárny lekár považuje za potrebné, vykonajú sa úradné kontroly v chove pôvodu.

*Článok 42***Opatrenia v prípade zavádzajúcich informácií o potravinovom reťazci**

1. Príslušné orgány vykonajú primerané opatrenia, ak zistia, že sprievodné záznamy, doklady alebo iné informácie nezodpovedajú skutočnej situácii v chove pôvodu alebo skutočnému stavu zvierat alebo že mali úmyselne uviesť úradného veterinárneho lekára do omylu.

▼B

2. Príslušné orgány vykonajú opatrenia voči prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku zodpovednému za chov pôvodu zvierat alebo voči akejkolvek inej zúčastnenej osobe vrátane prevádzkovateľa bitúnku. Konkrétne môžu týmito opatreniami byť ďalšie kontroly. Náklady na takéto ďalšie kontroly znáša prevádzkovateľ potravinárskeho podniku zodpovedný za chov pôvodu alebo akákoľvek iná zúčastnená osoba.

Článok 43

Opatrenia v prípade nedodržovania požiadaviek týkajúcich sa živých zvierat

1. Úradný veterinárny lekár overí, či prevádzkovateľ potravinárskeho podniku dodržiava svoje povinnosti v súlade s oddielom I kapitolou IV bodom 3 prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004, s cieľom zabezpečiť riadnu identifikáciu zvierat prijatých na zabitie na ľudskú spotrebu. Úradný veterinárny lekár zabezpečí, že zvieratá, ktoré neboli s určitosťou identifikované, sú usmrtené oddelene a ►**C1** posúdené ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◀. Ak to úradný veterinárny lekár považuje za potrebné, vykonajú sa úradné kontroly v chove pôvodu.

2. Úradný veterinárny lekár zabezpečí, že zvieratá, v prípade ktorých existuje neprijateľné riziko kontaminácie mäsa počas zabitia uvedené v článku 11 ods. 4 sa nezabijú na ľudskú spotrebu, ak nie sú pred zabitím očistené.

3. Úradný veterinárny lekár zabezpečí, že na ľudskú spotrebu sa nezabijú zvieratá vykazujúce chorobu alebo stav, ktorý sa môže prenášať na zvieratá alebo na ľudí, ktorí manipulujú s mäsom alebo ho konzumujú, a vo všeobecnosti zvieratá vykazujúce klinické príznaky systémových chorôb, vychudnutosť alebo akýkoľvek iný stav, na základe ktorého je mäso nevhodné na ľudskú spotrebu. Takéto zvieratá sa usmrčia oddelene za takých podmienok, aby nemohlo dôjsť ku kontaminácii ostatných zvierat alebo ►**C1** tiel ◀, a ►**C1** posúdia sa ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◀.

4. Úradný veterinárny lekár odloží zabitie zvierat, v prípade ktorých existuje podozrenie na chorobu alebo stav, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na zdravie ľudí alebo zvierat. Úradný veterinárny lekár takéto zvieratá vyšetrí pri dôkladnej prehliadke *ante mortem* s cieľom stanoviť diagnózu. Okrem toho môže úradný veterinárny lekár rozhodnúť o odbere vzoriek a vykonaní laboratórnych skúšok na doplnenie prehliadky *post mortem*. Ak je to potrebné na zabránenie kontaminácii ostatného mäsa, zvieratá sa zabijú oddelene alebo na konci bežného zabíjania, pričom sa prijímajú všetky potrebné preventívne opatrenia.

5. ►**C1** Úradný veterinárny lekár zabezpečí, že so zvieratami, ktoré môžu obsahovať rezíduá zakázaných alebo nepovolených farmakologicky účinných látok, alebo rezíduá povolených farmakologicky účinných látok ◀, pesticídov, alebo kontaminantov presahujúce úroveň stanovené v súlade s právnymi predpismi Únie, sa zaobchádza v súlade s článkami 16 až 19 smernice 96/23/ES.

▼B

6. Úradný veterinárny lekár stanoví podmienky pre zaobchádzanie so zvieratami podľa osobitnej schémy na eradikáciu alebo kontrolu špecifických chorôb, ako je brucelóza alebo tuberkulóza, alebo pôvodcov zoonóz, ako sú baktérie rodu *Salmonella*, pod jeho priamym dohľadom. Príslušné orgány určia podmienky, za ktorých sa takéto zvieratá môžu zabíjať. Tieto podmienky sú zamerané na minimalizovanie kontaminácie iných zvierat a mäsa z iných zvierat.

Ako všeobecné pravidlo platí, že zvieratá privedené na zabitie na určitý bitúnok sú zabitie v danom bitúnku. Vo výnimočných prípadoch, ako je závažná porucha zariadení bitúnku, však úradný veterinárny lekár môže povoliť priame premiestnenie zvierat na iný bitúnok.

Ak sa počas prehliadky *ante mortem* v chove pôvodu zistí nedodržovanie právnych predpisov, z ktorého vyplýva riziko pre zdravie zvierat alebo ľudí, alebo pre dobré podmienky zvierat, úradný veterinárny lekár nepovolí prepravu zvierat na bitúnok a uplatňujú sa príslušné opatrenia týkajúce sa oznamovania výsledkov prehliadok v súlade s článkom 39 ods. 2 písm. b) bodmi i) a iii).

Článok 44

Opatrenia v prípade nedodržovania požiadaviek na dobré podmienky zvierat

1. V prípade nedodržovania pravidiel týkajúcich sa ochrany zvierat pri zabití alebo usmrtení stanovených v článkoch 3 až 9, článkoch 14 až 17 a článkoch 19 a 22 nariadenia Rady (ES) č. 1099/2009 úradný veterinárny lekár overí, či prevádzkovateľ potravinárskeho podniku okamžite prijal potrebné nápravné opatrenia a zabránil opätovnému nedodržaniu pravidiel.

2. Úradný veterinárny lekár prijme primerané opatrenia na presadzovanie, ktoré sú odstupňované v závislosti od povahy a závažnosti problému, od vydávania pokynov až po spomaľovanie alebo zastavenie produkcie.

3. Ak je to vhodné, úradný veterinárny lekár informuje ostatné príslušné orgány o problémoch týkajúcich sa dobrých podmienok zvierat.

4. Ak úradný veterinárny lekár zistí nedodržovanie pravidiel týkajúcich sa ochrany zvierat počas prepravy stanovených v nariadení (ES) č. 1/2005, vykoná nevyhnutné opatrenia v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie.

5. Ak kontroly dobrých podmienok zvierat vykonáva úradný veterinárny asistent a z uvedených kontrol vyplynie nedodržovanie pravidiel týkajúcich sa ochrany zvierat, okamžite o tom informuje úradného veterinárneho lekára. Ak je to v naliehavých prípadoch nevyhnutné, až do príchodu úradného veterinárneho lekára vykonáva potrebné opatrenia uvedené v odsekoch 1 až 4.

▼B

Článok 45

Opatrenia v prípade nedodržiavania požiadaviek na čerstvé mäso

Úradný veterinárny lekár ►**C1** posúdi čerstvé mäso ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◀, ak:

- a) pochádza zo zvierat, ktoré neboli podrobené prehliadke *ante mortem* v súlade s článkom 18 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia (EÚ) 2017/625, s výnimkou voľne žijúcej zveri a túlavých sobov uvedených v článku 12 ods. 1 písm. b) delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/624;
- b) pochádza zo zvierat, ktorých vedľajšie jatočné produkty neboli podrobené prehliadke *post mortem* v súlade s článkom 18 ods. 2 písm. c) nariadenia (EÚ) 2017/625, s výnimkou vnútorností veľkej voľne žijúcej zveri, ktoré nemusia sprevádzať telo do prevádzkarne na manipuláciu so zverou v súlade s oddielom IV kapitolou II bodom 4 prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004;
- c) pochádza zo zvierat uhynutých pred zabitím, z mŕtvonarodených, nenarodených zvierat alebo zo zvierat zabitých vo veku nižšom ako sedem dní od narodenia;
- d) ide o mäso vyrezané z miest vpichu pri vykrvovaní (krvavý orez);
- e) pochádza zo zvierat postihnutých chorobami zvierat, pre ktoré sú stanovené veterinárne predpisy v právnych predpisoch Únie uvedených v prílohe I k smernici 2002/99/ES, okrem prípadov, ak je získané v súlade s osobitnými požiadavkami stanovenými v uvedenej smernici; táto výnimka sa neuplatňuje, ak sa v požiadavkách na úradné kontroly zamerané na tuberkulózu a brucelózu podľa článkov 33 a 34 tohto nariadenia stanovuje inak;
- f) pochádza zo zvierat postihnutých generalizovanou chorobou, ako je generalizovaná septicémia, pyémia, toxémia alebo virémia;
- g) nespĺňa kritériá bezpečnosti potravín stanovené v kapitole I prílohy I k nariadeniu (ES) č. 2073/2005, podľa ktorých sa určuje, či potraviny možno umiestniť na trh;
- h) vykazuje známky napadnutia parazitmi, ak sa v požiadavkách na úradné kontroly zamerané na cysticerkózu podľa článku 30 nestanovuje inak;
- i) obsahuje ►**C1** chemické rezíduá ◀ alebo kontaminanty presahujúce úrovne stanovené v nariadeniach (EÚ) č. 37/2010, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1881/2006 a (ES) č. 124/2009 alebo rezíduá látok, ktoré sú zakázané alebo nepovolené podľa nariadenia (EÚ) č. 37/2010 alebo smernice 96/22/ES;

▼B

- j) pozostáva z pečene alebo obličiek zvierat starších ako dva roky z regiónov, kde sa na základe vykonávania plánov schválených podľa článku 5 smernice 96/23/ES zistila generalizovaná prítomnosť ťažkých kovov v životnom prostredí;
- k) bolo nezákonne ošetrené dekontaminačnými látkami;
- l) bolo nezákonne ošetrené ionizujúcim žiarením vrátane UV žiarenia;
- m) obsahuje cudzie telesá okrem materiálu používaného na poľovanie na zvieratá v prípade voľne žijúcej zveri;
- n) vykazuje úroveň rádioaktivity presahujúcu maximálne povolené úrovne stanovené v právnych predpisoch Únie alebo vo vnútroštátnych predpisoch, pokiaľ právne predpisy Únie neexistujú;
- o) vykazuje patologické alebo organoleptické zmeny, najmä výrazný ►C1 pohlavný pach ◀ alebo nedostatočné vykrvenie (s výnimkou voľne žijúcej zveri);
- p) pochádza z vychudnutých zvierat;
- q) obsahuje špecifikovaný rizikový materiál, ak nie je umožnené jeho odstránenie v inej prevádzkarni v súlade s bodom 4.3 prílohy V k nariadeniu (ES) č. 999/2001 a čerstvé mäso neostáva ►C1 pod kontrolou príslušných orgánov ◀;
- r) vykazuje znečistenie, fekálnu alebo inú kontamináciu;
- s) obsahuje krv, ktorá môže predstavovať riziko pre zdravie ľudí alebo zvierat v dôsledku zdravotného stavu akéhokoľvek zvieratá, z ktorého pochádza, alebo v dôsledku kontaminácie počas procesu zabíjania;
- t) môže podľa názoru úradného veterinárneho lekára po preskúmaní všetkých relevantných informácií predstavovať riziko pre zdravie ľudí alebo zvierat alebo je z akéhokoľvek iného dôvodu nevhodné na ľudskú spotrebu;
- u) ide o mäso, pri ktorom existujú osobitné nebezpečenstvá podľa článkov 29 až 36.

*Článok 46***Opatrenia v prípade nedodržania požiadaviek na správnu hygienickú prax**

1. Príslušné orgány môžu prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku nariadiť okamžité nápravné opatrenie vrátane spomalenia zabíjania, ak to prítomný úradník považuje za potrebné, v týchto prípadoch:
 - a) ak sa zistí kontaminácia na vonkajšom povrchu ►C1 tela ◀ alebo jeho dutín a prevádzkovateľ potravinárskeho podniku nevykoná primerané opatrenie na nápravu danej situácie alebo

▼ B

b) ak príslušné orgány dospeli k záveru, že je ohrozená správna hygienická prax.

2. V takýchto prípadoch príslušné orgány zvýšia intenzitu prehládok až dotedy, kým sa nepresvedčia, že prevádzkovateľ potravinárskeho podniku opäť nadobudol kontrolu nad daným procesom.

*KAPITOLA IV***Obmedzenia***Článok 47***Obmedzenia týkajúce sa určitého čerstvého mäsa**

Úradný veterinárny lekár môže stanoviť požiadavky týkajúce sa použitia čerstvého mäsa pochádzajúceho:

- a) zo zvierat, ktoré boli naliehavo zabitú mimo bitúnku alebo
- b) z kráľov, v prípade ktorých sa mäso pred umiestnením na trh spracúva v súlade s časťou E prílohy II k nariadeniu (ES) č. 2160/2003.

*KAPITOLA V***Označovanie mäsa vhodného na ľudskú spotrebu zdravotnou značkou po vykonaní prehliadky ante mortem a post mortem***Článok 48***Technické požiadavky na zdravotnú značku a praktické opatrenia na jej používanie**

1. Úradný veterinárny lekár ► **C1** dozerá na označovanie zdravotnými značkami a na používané značky ◀.
2. Úradný veterinárny lekár ► **C1** najmä zabezpečí ◀, aby:
 - a) ► **C1** sa zdravotná značka používala iba v prípade domácich kopytníkov a zveri z farmových chovov triedy cicavcov inej ako zajacovitú, ktoré boli prehladnuté *ante mortem* a *post mortem*, a v prípade veľkej voľne žijúcej zveri, ktorá bola prehladnutá *post mortem* v súlade s článkom 18 ods. 2 písm. a), b) a c) nariadenia (EÚ) 2017/625, ak neexistujú žiadne dôvody na posúdenie mäsa ako nevhodného na ľudskú spotrebu. ◀ ► **C1** Značku ◀ však možno použiť pred tým, než sú k dispozícii výsledky akýchkoľvek vyšetrení na prítomnosť parazitov rodu *Trichinella* a/alebo testovania na TSE, ak príslušné orgány v bitúnku alebo prevádzkarni na manipuláciu so zverou zaviedli systém zabezpečujúci možnosť vysledovania všetkých častí zvierat a že až do získania negatívneho výsledku testovania žiadne časti vyšetrených zvierat označené značkou neopustia bitúnok alebo prevádzkareň na manipuláciu so zverou, ak nie je stanovené inak v článkoch 2 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2015/1375;
 - b) ► **C1** zdravotná značka sa umiestni na vonkajší povrch tela otláčením atramentovej alebo vypaľovacej značky tak, že v prípade rozdelenia tiel na bitúnku na polovičky alebo štvrtiny alebo v prípade rozdelenia polovičiek na tri časti sa zdravotná značka nachádza na každej časti. ◀

▼B

3. Príslušné orgány ►**C1** zabezpečia ◀ uplatňovanie praktických opatrení týkajúcich sa zdravotnej značky v súlade s prílohou II.

4. Príslušné orgány zabezpečia, aby sa mäso z nestiahnutej voľne žijúcej zveri neoznačilo zdravotnou značkou dovtedy, ►**C1** kým nebude v prevádzkarni na manipulovanie so zverou po stiahnutí kože podrobené prehliadke *post mortem* a posúdené ako vhodné na ľudskú spotrebu ◀.

HLAVA IV

OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA ÚRADNÉ KONTROLY SUROVÉHO MLIEKA, MLEDZIVA, MLIEČNYCH VÝROBKOV A VÝROBKOV NA BÁZE MLEDZIVA A ICH JEDNOTNÁ MINIMÁLNA FREKVENCIA V SÚVISLOSTI S POTREBOU REAGOVAŤ NA ZNÁME JEDNOTNÉ NEBEZPEČENSTVÁ A RIZIKÁ

Článok 49

Kontrola v chovoch na produkciu mlieka a mledziva

1. ►**C1** Úradný veterinárny lekár overí dodržiavanie zdravotných požiadaviek na produkciu surového mlieka a mledziva stanovených v oddiele IX kapitole I časti I prílohy II k nariadeniu (ES) č. 853/2004. Úradný veterinárny lekár najmä overí: ◀

a) zdravotný stav zvierat;

b) absenciu známkou použitia zakázaných alebo nepovolených ►**C1** farmakologicky účinných látok ◀ a

c) to, či prípadná prítomnosť reziduí povolených ►**C1** farmakologicky účinných látok ◀, pesticídov alebo kontaminantov nepresahuje úroveň stanovenú v nariadeniach (EÚ) č. 37/2010, (ES) č. 396/2005 alebo (ES) č. 1881/2006.

2. Úradné kontroly uvedené v odseku 1 sa môžu vykonať pri príležitosti veterinárnych kontrol uskutočňovaných podľa právnych predpisov Únie o zdraví ľudí alebo zvierat, alebo o dobrých podmienkach zvierat.

3. Ak existujú dôvody na podozrenie, že neboli dodržané zdravotné požiadavky uvedené v odseku 1, úradný veterinárny lekár skontroluje všeobecný zdravotný stav zvierat.

4. Chovy na produkciu mlieka a mledziva sa podrobia úradným kontrolám zo strany príslušných orgánov na overenie dodržiavania hygienických požiadaviek stanovených v oddiele IX kapitole I časti II prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004. Tieto kontroly môžu zahŕňať ►**C1** inšpekcie ◀ a monitorovanie kontrol, ktoré vykonávajú profesionálne organizácie. Ak sa preukáže, že hygiena nie je vyhovujúca, príslušné orgány overia, že sa uskutočnili príslušné kroky s cieľom napraviť situáciu.

▼B*Článok 50***Kontrola mlieka a mledziva**

1. V prípade surového mlieka a mledziva príslušné orgány monitorujú kontroly vykonávané v súlade s oddielom IX kapitolou I časťou III prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004. V prípade využitia testovania príslušné orgány použijú analytické metódy stanovené v prílohe III k tomuto nariadeniu na kontrolu dodržiavania limitov stanovených pre surové mlieko a mledzivo v oddiele IX kapitole I časti III prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004.

2. Ak prevádzkovateľ potravinárskeho podniku zodpovedný za chov na produkciu mlieka situáciu nenapraví do troch mesiacov od dátumu, keď bolo príslušným orgánom prvýkrát oznámené nedodržiavanie kritérií počtu mikroorganizmov a/alebo počtu somatických buniek stanovených pre surové mlieko a mledzivo, príslušné orgány overia, či:

- a) sa pozastavili dodávky surového mlieka a mledziva z daného chovu na ich produkciu alebo
- b) sa na surové mlieko a mledzivo uplatňujú požiadavky na ich ošetrovanie a používanie nevyhnutné na ochranu zdravia ľudí v súlade s osobitným povolením alebo so všeobecnými pokynmi príslušných orgánov.

Toto pozastavenie alebo tieto požiadavky zostanú v platnosti podľa rozhodnutia príslušných orgánov, kým prevádzkovateľ potravinárskeho podniku nepreukáže, že surové mlieko a mledzivo opäť spĺňajú uvedené kritériá.

3. Príslušné orgány použijú analytické metódy stanovené v prílohe III k tomuto nariadeniu na overenie riadneho používania postupu pasteurizácie v prípade mliečnych výrobkov uvedenej v oddiele IX kapitole II časti II prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004.

HLAVA V

OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA ÚRADNÉ KONTROLY TÝKAJÚCE SA ŽIVÝCH LASTÚRNIKOV Z KLASIFIKOVANÝCH PRODUKČNÝCH OBLASTÍ A OBLASTÍ SÁDKOVANIA*Článok 51***Vylúčenie z rozsahu pôsobnosti**

Táto hlava sa vzťahuje na živé lastúrniky. Ďalej sa vzťahuje na živé ostnatokožce, živé plášťovce a živé morské ulitníky. Táto hlava sa nevzťahuje na živé morské ulitníky a živé holotúrie (*Holothuroidea*), ktoré nezískavajú potravu filtráciou vody.

Článok 52

Klasifikácia produkčných oblastí a oblastí sádkovania pri živých lastúrnikoch

1. Príslušné orgány vymedzia umiestnenie a hranice produkčných oblastí a oblastí sádkovania, ktoré klasifikujú v súlade s článkom 18 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2017/625. V náležitých prípadoch tak môžu urobiť v spolupráci s prevádzkovateľom potravinárskeho podniku.
2. Príslušné orgány klasifikujú produkčné oblasti a oblasti sádkovania, z ktorých povoľujú zber živých lastúrnikov, ako oblasti patriace do triedy A, triedy B alebo triedy C podľa úrovne fekálnej kontaminácie. V náležitých prípadoch tak môžu urobiť v spolupráci s prevádzkovateľom potravinárskeho podniku.
3. Na účely klasifikácie produkčných oblastí a oblastí sádkovania príslušný orgán stanoví obdobie na preskúmanie údajov získané z odberu vzoriek z každej produkčnej oblasti a oblasti sádkovania s cieľom overiť dodržiavanie noriem uvedených v článkoch 53, 54 a 55.

KAPITOLA I

Osobitné požiadavky na klasifikáciu produkčných oblastí a oblastí sádkovania pri živých lastúrnikoch

Článok 53

Požiadavky na oblasti triedy A

1. Ako oblasti triedy A môžu príslušné orgány klasifikovať oblasti, z ktorých sa živé lastúrniky môžu zbierať na priamu ľudskú spotrebu.
2. Živé lastúrniky z takýchto oblastí, ktoré sa umiestňujú na trh, spĺňajú zdravotné normy pre živé lastúrniky stanovené v oddiele VII kapitole V prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004.
3. Vzorky živých lastúrnikov z oblastí triedy A v 80 % vzoriek odobratých počas obdobia na preskúmanie nepresahujú úroveň 230 *E. coli* na 100 g mäsa a medzichlopňovej tekutiny.
4. Pri zostávajúcich 20 % vzoriek nie je presiahnutá úroveň 700 *E. coli* na 100 g mäsa a medzichlopňovej tekutiny.
5. Pri vyhodnocovaní výsledkov za stanovené obdobie na preskúmanie na účely zachovania oblasti triedy A sa príslušné orgány po posúdení rizika na základe vyšetrovania môžu rozhodnúť nezobrať do úvahy anomálny výsledok presahujúci úroveň 700 *E. coli* na 100 g mäsa a medzichlopňovej tekutiny.

▼ B*Článok 54***Požiadavky na oblasti triedy B**

1. Ako oblasti triedy B môžu príslušné orgány klasifikovať oblasti, z ktorých sa môžu živé lastúrniky zbierať a umiestniť na trh na ľudskú spotrebu až po ošetrení v čistiacom stredisku alebo po sádkovaní, aby spĺňali zdravotné normy uvedené v článku 53.
2. Živé lastúrniky z oblastí triedy B v 90 % vzoriek nepresahujú úroveň 4 600 *E. coli* na 100 g mäsa a medzichlopňovej tekutiny.
3. Pri zostávajúcich 10 % vzoriek nie je presiahnutá úroveň 46 000 *E. coli* na 100 g mäsa a medzichlopňovej tekutiny.

*Článok 55***Požiadavky na oblasti triedy C**

1. Ako oblasti triedy C môžu príslušné orgány klasifikovať oblasti, z ktorých sa môžu živé lastúrniky zbierať a umiestniť na trh až po dlhodobom sádkovaní, aby spĺňali zdravotné normy uvedené v článku 53.
2. Živé lastúrniky z oblastí triedy C nepresahujú úroveň 46 000 *E. coli* na 100 g mäsa a medzichlopňovej tekutiny.

*Článok 56***Požiadavky na preskúmanie hygienických podmienok**

1. Príslušné orgány pred klasifikovaním produkčných oblastí alebo oblastí sádkovania vykonajú preskúmanie hygienických podmienok, ktoré zahŕňa:
 - a) zoznam zdrojov znečistenia ľudského alebo živočíšneho pôvodu ako pravdepodobných zdrojov kontaminácie produkčnej oblasti;
 - b) preskúmanie množstiev organických znečisťujúcich látok vypúšťaných počas rôznych období roka v závislosti od sezónnej variability v prípade populácie ľudí a zvierat v rámci povodia, úhrnov zrážok, úpravy odpadových vôd a pod.;
 - c) určenie charakteristických znakov obehu znečisťujúcich látok na základe smerov prúdov, batymetrie a cyklu prílivu a odlivu v produkčnej oblasti.
2. Príslušné orgány vykonajú preskúmanie hygienických podmienok spĺňajúce podmienky uvedené v odseku 1 vo všetkých klasifikovaných produkčných oblastiach a oblastiach sádkovania, ak sa už nevykonalo predtým.

▼B

3. Príslušné orgány môžu využiť pomoc iných úradov alebo prevádzkovateľov potravinárskych podnikov v súlade s podmienkami stanovenými príslušnými orgánmi, pokiaľ ide o vykonávanie tohto preskúmania.

*Článok 57***Program monitorovania**

Príslušné orgány zriadia program monitorovania produkčných oblastí živých lastúrníkov založený na vyhodnotení preskúmania hygienických podmienok podľa článku 56. Počet vzoriek, zemepisné rozdelenie miest ich odberu a frekvencia ich odberu v rámci programu zabezpečujú reprezentatívnosť výsledkov analýz za dotknutú oblasť.

Článok 58

Príslušné orgány stanovujú postup na zabezpečenie toho, aby preskúmanie hygienických podmienok podľa článku 56 a program monitorovania podľa článku 57 boli reprezentatívne za dotknutú oblasť.

*KAPITOLA II****Podmienky monitorovania klasifikovaných produkčných oblastí a oblastí sádkovania pri živých lastúrníkoch****Článok 59***Monitorovanie klasifikovaných produkčných oblastí a oblastí sádkovania**

Príslušné orgány pravidelne monitorujú produkčné oblasti a oblasti sádkovania klasifikované v súlade s článkom 18 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2017/625 s cieľom skontrolovať:

- a) že sa neposkytujú zavádzajúce informácie, pokiaľ ide o zdroj, pôvod a miesto určenia živých lastúrníkov;
- b) mikrobiologickú kvalitu živých lastúrníkov v súvislosti s klasifikovanými produkčnými oblasťami a oblasťami sádkovania;
- c) prítomnosť planktónu produkujúceho toxíny vo vode v produkčných oblastiach a oblastiach sádkovania a prítomnosť biotoxínov v živých lastúrníkoch;
- d) prítomnosť chemických kontaminantov v živých lastúrníkoch.

*Článok 60***Uznávané metódy detekcie morských biotoxínov v živých lastúrníkoch**

1. Príslušné orgány použijú analytické metódy stanovené v prílohe V na kontrolu dodržiavania limitov uvedených oddiele VII kapitole V bode 2 prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004 a podľa potreby na overenie toho, či prevádzkovatelia potravinárskych podnikov dodržiavajú právne predpisy. V prípade potreby tieto metódy používajú aj prevádzkovatelia potravinárskych podnikov.

▼B

2. V súlade s článkom 4 smernice 2010/63/EÚ sa vždy, keď je to možné, namiesto postupu vymedzeného v článku 3 ods. 1 uvedenej smernice použije vedecky uspokojivá metóda alebo stratégia testovania, ktorá si nevyžaduje použitie živých zvierat.

3. V súlade s článkom 4 smernice 2010/63/EÚ sa pri použití biologických metód musia vziať do úvahy prvky nahradenia, zjemnenia a obmedzenia.

*Článok 61***Plány odberu vzoriek**

1. Na účely kontrol stanovených v článku 59 písm. b), c) a d) príslušné orgány vypracujú plány odberu vzoriek na vykonávanie takýchto kontrol v pravidelných intervaloch alebo – ak sú obdobia zberu nepravidelné – na individuálnom základe. Geografickým rozdelením miest odberu vzoriek a frekvenciou odberu vzoriek sa zabezpečí, aby boli výsledky analýzy reprezentatívne za dotknutú klasifikovanú produkčnú oblasť alebo oblasť sádkovania.

2. V plánoch odberu vzoriek na kontrolu mikrobiologickej kvality živých lastúrníkov sa zohľadnia najmä:

a) pravdepodobná variabilita v prípade fekálnej kontaminácie;

b) parametre uvedené v článku 56 ods. 1

3. V plánoch odberu vzoriek na kontrolu prítomnosti planktónu produkujúceho toxíny vo vode v klasifikovaných produkčných oblastiach a oblastiach sádkovania a morských biotoxínov v živých lastúrníkoch sa zohľadní najmä možná variabilita vo výskyte planktónu, ktorý obsahuje morské biotoxíny. Odber vzoriek pozostáva:

a) z pravidelného odberu vzoriek na zisťovanie zmien v zložení planktónu s obsahom toxínov a jeho geografickom rozdelení. Výsledky, ktoré svedčia o akumulácii toxínov v mäse živých lastúrníkov, sa potvrdia intenzívnym odberom vzoriek;

b) z pravidelných testov toxicity s použitím živých lastúrníkov z dotknutej oblasti najviac náchylnej na kontamináciu.

4. Frekvencia odberu vzoriek na analýzu toxínov v živých lastúrníkoch je počas období zberu týždenná, okrem týchto prípadov:

a) frekvenciu odberu vzoriek možno v osobitných klasifikovaných oblastiach sádkovania alebo produkčných oblastiach alebo pri osobitných druhoch živých lastúrníkov znížiť, ak z vyhodnotenia rizika výskytu toxínov alebo fytoplanktónu vyplýva veľmi nízke riziko toxických epizód;

▼B

b) frekvencia odberu vzoriek sa zvýši, ak z takéhoto vyhodnotenia vyplýva, že týždenný odber vzoriek by nebol dostatočný.

5. Vyhodnotenie rizika uvedené v odseku 4 sa preskúmava pravidelne s cieľom vyhodnotiť riziko výskytu toxínov v živých lastúrnikoch z uvedených oblastí.

6. Ak sú známe miery akumulácie toxínov pre skupinu druhov v rovnakej klasifikovanej produkčnej oblasti alebo oblasti sádkovania, druh s najvyššou mierou toxínov sa môže použiť ako indikátorový druh. Tým sa umožní využiť všetky druhy v skupine, ak úroveň toxínov v indikátorovom druhu neprekračuje predpísané limity. Ak úroveň toxínov v indikátorovom druhu presahuje predpísané limity, zber ostatných druhov sa povolí len v prípade, že ďalšia analýza ostatných druhov preukáže úroveň, ktorá neprekračuje limity.

7. Pokiaľ ide o monitorovanie planktónu, vzorky musia byť reprezentatívne za vodný stĺpec v klasifikovanej produkčnej oblasti alebo oblasti sádkovania a poskytovať informácie o prítomnosti toxických druhov a populačných trendoch. Ak sa zistia akékoľvek zmeny v toxických populáciách, ktoré by mohli viesť k akumulácii toxínov, frekvencia odberu vzoriek živých lastúrnikov sa zvýši alebo sa stanoví preventívne uzatvorenie oblastí, kým sa nezískajú výsledky analýzy toxínov.

8. Plánmi odberu vzoriek na kontrolu prítomnosti chemických kontaminantov sa umožní zistiť akékoľvek prekročenie hodnôt stanovených v nariadení (ES) č. 1881/2006.

*KAPITOLA III****Riadenie klasifikovaných produkčných oblastí a oblastí sádkovania po monitorovaní****Článok 62***Rozhodnutia v nadväznosti na monitorovanie**

1. Ak z výsledkov monitorovania stanoveného v článku 59 vyplýva, že nie sú splnené zdravotné normy pre živé lastúrniky alebo že by mohlo byť inak ohrozené zdravie ľudí, príslušné orgány uzavru dotknutú klasifikovanú produkčnú oblasť alebo oblasť sádkovania, čím zabránia zberu živých lastúrnikov. Môžu však zmeniť klasifikáciu produkčnej oblasti alebo oblasti sádkovania na oblasť triedy B alebo C, ak spĺňa príslušné kritériá stanovené v článkoch 54 a 55 a nepredstavuje žiadne iné riziko pre zdravie ľudí.

2. Ak sa na základe výsledkov mikrobiologického monitorovania preukáže, že nie sú splnené zdravotné normy pre živé lastúrniky uvedené v článku 53, príslušné orgány môžu na základe vyhodnotenia rizika a len dočasne a jednorazovo povoliť pokračovanie zberu bez uzatvorenia alebo zmeny klasifikácie oblasti s výhradou splnenia týchto podmienok:

a) dotknutá klasifikovaná produkčná oblasť a všetky schválené prevádzkarne, ktoré z nej prijímajú živé lastúrniky, sú pod úradnou kontrolou rovnakých príslušných orgánov;

▼B

b) dotknuté živé lastúrniky podliehajú primeraným reštriktívnym opatreniam, ako je purifikácia, sádkovanie alebo spracovanie.

3. Sprievodný registračný doklad uvedený v oddiele VII kapitole I prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004 obsahuje všetky informácie, ktoré sa týkajú uplatňovania odseku 2.

4. Príslušné orgány stanovujú podmienky, za ktorých sa odsek 2 môže využiť, aby sa v prípade dotknutej oblasti zabezpečil súlad s kritériami stanovenými v článku 53.

*Článok 63***Opätovné otvorenie produkčných oblastí**

1. Príslušné orgány môžu uzatvorenú produkčnú oblasť alebo oblasť sádkovania opätovne otvoriť len vtedy, ak zdravotné normy pre živé lastúrniky znova spĺňajú príslušné požiadavky v oddiele VII kapitole V prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004 a nepredstavujú žiadne iné riziko pre zdravie ľudí.

2. Ak príslušné orgány uzatvorili produkčnú oblasť alebo oblasť sádkovania z dôvodu prítomnosti planktónu, alebo ak úrovne toxínov v živých lastúrnikoch presahujú predpísaný limit pre morské biotoxíny stanovený v oddiele VII kapitole V bode 2 prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004, môžu ju opätovne otvoriť len v prípade, že sú aspoň dva po sebe nasledujúce analytické výsledky s časovým odstupom minimálne 48 hodín pod predpísaným limitom.

3. Pri rozhodovaní o opätovnom otvorení produkčnej oblasti alebo oblasti sádkovania môžu príslušné orgány zohľadniť informácie o trendoch fytoplanktónu.

4. Pokiaľ existujú spoľahlivé údaje o dynamike toxicity v danej oblasti a ak sú dostupné najnovšie údaje o klesajúcich trendoch toxicity, príslušné orgány môžu rozhodnúť o opätovnom otvorení oblasti na základe výsledkov získaných z jedného odberu vzoriek, ktoré sú nižšie ako predpísaný limit stanovený v oddiele VII kapitole V bode 2 prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004.

*Článok 64***Kontrolný systém**

1. Príslušné orgány zriedia kontrolný systém s cieľom zabezpečiť, aby sa produkty živočíšneho pôvodu ohrozujúce zdravie ľudí neumiestnili na trh. Kontrolný systém pozostáva z laboratórných testov, ktorými sa overuje, či prevádzkovatelia potravinárskych podnikov vo všetkých štádiách produkcie, spracovania a distribúcie dodržiavajú požiadavky na konečný produkt vrátane živých lastúrnikov a všetkých produktov, ktoré sú z nich získané.

2. Týmto kontrolným systémom sa v prípade potreby overí, že úrovne morských biotoxínov a kontaminantov nepresahujú bezpečnostné limity a že mikrobiologická kvalita lastúrnikov nepredstavuje nebezpečenstvo pre zdravie ľudí.

▼B*Článok 65***Rozhodnutie príslušných orgánov**

1. Príslušné orgány konajú rýchlo, ak je nevyhnutné produkčnú oblasť uzatvoriť alebo zmeniť klasifikáciu, alebo opätovne otvoriť, alebo ak živé lastúrniky podliehajú uplatňovaniu opatrení uvedených v článku 62 ods. 2

2. Pri rozhodovaní o klasifikácii, zmene klasifikácie, otvorení alebo uzatvorení produkčných oblastí v súlade s článkami 52, 62 a 63 môžu príslušné orgány zohľadniť výsledky kontrol vykonaných prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov alebo organizáciami zastupujúcimi prevádzkovateľov potravinárskych podnikov len v prípade, že je laboratórium vykonávajúce analýzu určené príslušnými orgánmi a že sa odber vzoriek a analýza vykonajú v súlade s protokolom, ktorý spoločne odsúhlasili príslušné orgány s prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov alebo dotknutou organizáciou.

*KAPITOLA IV***Ďalšie požiadavky***Článok 66***Záznamy a výmena informácií**

Príslušné orgány:

a) zavedú a aktualizujú zoznam klasifikovaných produkčných oblastí a oblastí sádkovania, z ktorých možno zbierať živé lastúrniky v súlade s požiadavkami článku 52, s podrobnosťami o ich umiestnení a hraniciach, ako aj o triede, do ktorej je daná oblasť klasifikovaná. Tento zoznam sa oznámi zainteresovaným stranám, ktorých sa týka toto nariadenie, ako sú výrobcovia, producenti a prevádzkovatelia purifikačných a expedičných stredísk;

▼C2

b) okamžite informujú zainteresované strany, ako sú výrobcovia, producenti a prevádzkovatelia purifikačných a expedičných stredísk, o každej zmene týkajúcej sa umiestnenia, hraníc alebo triedy produkčnej oblasti, o jej dočasnom alebo trvalom uzatvorení, alebo o uplatňovaní opatrení uvedených v článku 62 ods. 2.

▼B*HLAVA VI***OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA ÚRADNÉ KONTROLY A ICH JEDNOTNÁ MINIMÁLNA FREKVENCIA V SÚVISLOSTI S PRODUKTMI RYBOLOVU***Článok 67***►C1 Úradné kontroly produkcie ◀ výroby a umiestnenia na trh**

Úradné kontroly výroby produktov rybolovu a ich umiestnenia na trh zahŕňajú overenie dodržiavania požiadaviek uvedených v oddiele VIII prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004, najmä:

a) pravidelnú kontrolu hygienických podmienok pri vylodení a prvom predaji;

▼B

- b) pravidelné prehliadky plavidiel a prevádzkarní na pevnine vrátane rybárskych aukcií a veľkoobchodných trhov, pričom sa kontroluje najmä:
- i) či sa naďalej plnia podmienky schválenia,
 - ii) či sa s produktmi rybolovu manipuluje správne,
 - iii) dodržiavanie požiadaviek na hygienu a teplotu,
 - iv) čistota prevádzkarní vrátane plavidiel a ich zariadení a vybavenia a hygiena zamestnancov;
- c) ►**C1** kontroly skladovania a prepravných podmienok ◄.

*Článok 68***Miesto vykonávania úradných kontrol**

1. Príslušné orgány vykonávajú úradné kontroly na plavidlách, keď sa plavidlá zastavia v prístave v členskom štáte. Tieto kontroly sa týkajú všetkých plavidiel, ktoré vykladajú produkty rybolovu v prístavoch EÚ, bez ohľadu na vlajku.
2. Príslušné orgány štátu, pod ktorého vlajkou plavidlá plávajú, môžu vykonať úradné kontroly, kým je plavidlo na mori alebo v prístave v inom členskom štáte alebo tretej krajine.

*Článok 69***Schválenie spracovateľských, mraziarenských alebo chladiarenských plavidiel**

1. ►**C1** Pri inšpekcii ◄ spracovateľského, mraziarenského alebo chladiarenského plavidla, ktoré pláva pod vlajkou členského štátu, na účely udelenia schválenia plavidla príslušné orgány členského štátu, pod ktorého vlajkou plavidlo pláva, vykonajú úradné kontroly v súlade s článkom 148 nariadenia (EÚ) 2017/625, najmä s časovými lehotami uvedenými v článku 148 ods. 4 V prípade potreby môžu prehliadnúť plavidlo, kým je na mori alebo v prístave v inom členskom štáte alebo tretej krajine.
2. Ak príslušné orgány členského štátu, pod ktorého vlajkou plavidlo pláva, udelili plavidlu podmieňné schválenie v súlade s článkom 148 nariadenia (EÚ) 2017/625, môžu povoliť príslušným orgánom iného členského štátu alebo tretej krajiny, aby vykonali nadväzujúce kontroly s účelom udeliť úplné schválenie, predĺžiť dočasné schválenie alebo preskúmať schválenie, ak sa v prípade tretej krajiny takáto krajina nachádza v zozname tretích krajín, z ktorých je podľa článku 127 nariadenia (EÚ) 2017/625 povolený dovoz produktov rybolovu. V prípade potreby môžu tieto príslušné orgány prehliadnúť plavidlo, kým je na mori alebo v prístave v inom členskom štáte alebo tretej krajine.

▼B

3. Ak príslušné orgány členského štátu povolia príslušným orgánom iného štátu alebo tretej krajiny vykonávať kontroly v ich mene v súlade s týmto článkom, tieto dva príslušné orgány sa dohodnú na podmienkach, ktorými sa takéto kontroly riadia. Týmto podmienkami sa zabezpečí najmä to, že príslušné orgány členského štátu, pod ktorého vlajkou plavidlo pláva, dostanú správy o výsledkoch kontrol a o akomkoľvek podozrení z nedodržania podmienok bezodkladne, aby sa im umožnilo vykonať vyžadované opatrenia.

*Článok 70***Úradné kontroly produktov rybolovu**

Úradné kontroly produktov rybolovu zahŕňajú aspoň praktické opatrenia stanovené v prílohe VI, pokiaľ ide o:

- a) ►**C1** organoleptické skúšky ◄;
- b) ukazovatele čerstvosti;
- c) histamín;
- d) rezíduá a kontaminanty;
- e) mikrobiologické kontroly;
- f) parazity;
- g) jedovaté produkty rybolovu.

*Článok 71***Rozhodnutia v nadväznosti na kontroly**

Príslušné orgány ►**C1** posúdia produkty rybolovu ako nevhodné na ľudskú spotrebu ◄, ak:

- a) sa úradnými kontrolami vykonanými v súlade s článkom 70 zistí, že nie sú v súlade s organoleptickými, chemickými, ►**C1** fyzikálnymi alebo mikrobiologickými požiadavkami ◄ alebo požiadavkami týkajúcimi sa parazitov podľa oddielu VII prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004 a/alebo v nariadenia (ES) č. 2073/2005;
- b) vo svojich jedlých častiach obsahujú ►**C1** chemické rezíduá ◄ alebo kontaminanty presahujúce úrovne stanovené v nariadeniach (EÚ) č. 37/2010, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1881/2006 alebo rezíduá látok, ktoré sú zakázané alebo nepovolené v súlade s nariadením (EÚ) č. 37/2010 alebo so smernicou 96/22/ES, alebo nie sú v súlade s akýmkoľvek inými príslušnými právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa ►**C1** farmakologicky účinných látok ◄;
- c) pochádzajú z:
 - i) jedovatých rýb,

▼B

- ii) produktov rybolovu, ktoré nespĺňajú požiadavky týkajúce sa morských biotoxínov,
 - iii) živých lastúrníkov, ostnatokožcov, plášťovcov alebo morských ulitníkov, ktoré obsahujú morské biotoxíny v celkových množstvách presahujúce limity uvedené v nariadení (ES) č. 853/2004 alebo
- d) sa príslušné orgány domnievajú, že môžu predstavovať riziko pre zdravie ľudí alebo zvierat alebo z akéhokoľvek iného dôvodu nie sú vhodné na ľudskú spotrebu.

Článok 72

Požiadavky týkajúce sa úradných kontrol produktov rybolovu, ktoré boli ulovené plavidlami plávajúcimi pod vlajkou členského štátu a ktoré vstupujú do Únie po prevoze cez tretie krajiny (so skladovaním alebo bez neho)

1. Produkty rybolovu určené na ľudskú spotrebu, ktoré boli ulovené plavidlami plávajúcimi pod vlajkou členského štátu a ktoré boli vyložené (so skladovaním alebo bez neho) v tretích krajinách uvedených v zozname podľa článku 126 ods. 2 písm. a) nariadenia (EÚ) 2017/625 pred vstupom do Únie odlišným dopravným prostriedkom, musí sprevádzať zdravotný certifikát vydaný príslušnými orgánmi uvedenej tretej krajiny a vyplnený v súlade so vzorom zdravotného certifikátu uvedeným v časti II kapitole B prílohy III k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2019/628.

2. Ak sa produkty rybolovu uvedené v odseku 1 vykladajú a prevádzajú do skladu, ktorý sa nachádza v tretej krajine uvedenej v danom odseku, tento sklad sa musí uviesť v zozname podľa článku 5 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/625.

3. Ak sú produkty rybolovu uvedené v odseku 1 naložené na plavidlo plávajúce pod vlajkou tretej krajiny, táto tretia krajina musí byť uvedená v zozname podľa článku 3 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/625 a plavidlo musí byť uvedené v zozname podľa článku 5 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/625.

4. Táto požiadavka sa nevzťahuje na kontajnerové plavidlá používané na prepravu produktov rybolovu v kontajneroch.

HLAVA VII

OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA VYKONÁVANIE ÚRADNÝCH KONTROL A JEDNOTNÁ MINIMÁLNA FREKVENCIA ÚRADNÝCH KONTROL MÄSA Z PLAZOV

*Článok 73***Prehliadky plazov *ante mortem* a *post mortem***

Na prehliadky plazov *ante mortem* sa uplatňuje článok 11

▼B

Na prehliadky plazov *post mortem* sa uplatňujú články 12, 13 a 14. Na účely článku 13 písm. a) bodu i) sa plaz považuje za 0,5 dobytčej jednotky.

HLAVA VIII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA*Článok 74***Zmeny nariadenia (ES) č. 2074/2005**

Nariadenie (ES) č. 2074/2005 sa mení takto:

1. Články 5, 6b a 6c sa vypúšťajú.
2. V prílohe I sa vypúšťa oddiel II a dodatok.
3. V prílohe II sa vypúšťa oddiel II.
4. Prílohy III a V sa vypúšťajú.
5. Príloha VIa sa vypúšťa.
6. Príloha VIb a dodatok k nej sa vypúšťajú.

*Článok 75***Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 14. decembra 2019.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

PRÍLOHA I

VZOR DOKLADU NA KOMUNIKÁCIU S CHOVOM PÔVODU V SÚLADE S ČLÁNKOM 39 ODS. 5

1. Identifikačné údaje

1.1. Chov pôvodu (napr. vlastník alebo manažér)

Názov/číslo

Úplná adresa

Telefónne číslo

Elektronická adresa, ak je k dispozícii

1.2. Identifikačné čísla ... [uved'te] alebo pripojte zoznam

Celkový počet zvierat (podľa druhov)

Problémy s identifikáciou (ak sú)

1.3. Identifikačné číslo stáda/krdľa/klietky (ak sa uplatňuje)

1.4. Druh zvierat

1.5. Referenčné číslo zdravotného certifikátu (ak sa uplatňuje)

2. Nálezy *ante mortem*

2.1. Dobré podmienky zvierat

Počet postihnutých zvierat

Druh/trieda/vek

Pozorovania

2.2. Zvieratá boli dodané špinavé

2.3. Klinické nálezy spojené s chorobou

Počet postihnutých zvierat

Druh/trieda/vek

Pozorovania

Dátum prehliadky

2.4. Laboratórne výsledky ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Mikrobiologické, chemické, sérologické atď. (výsledky uved'te v prílohe).

▼ B**3. Nálezy post mortem**

3.1. Makroskopické nálezy

Počet postihnutých zvierat

Druh/trieda/vek

Postihnutý orgán alebo časť zvierat'a (zvierat)

Dátum zabitia

3.2. Choroba (môžu sa použiť kódy ⁽²⁾)

Počet postihnutých zvierat

Druh/trieda/vek

Postihnutý orgán alebo časť zvierat'a (zvierat)

Čiastočne alebo úplne nepoživatelné ► **C1** telo ◀
(udajte dôvod)

Dátum zabitia

3.3. Laboratórne výsledky ⁽³⁾

3.4. Ďalšie výsledky

3.5. Nálezy týkajúce sa dobrých podmienok zvierat

4. Doplnujúce informácie**5. Kontaktné údaje bitúnku (číslo schválenia)**

Názov

Úplná adresa

Telefónne číslo

Elektronická adresa, ak je k dispozícii

6. Úradný veterinárny lekár (meno tlačeným písmom)

Podpis a pečiatka

7. Dátum**8. Počet strán pripojených v prílohe k tomuto formuláru:**

⁽²⁾ Príslušné orgány môžu zaviesť tieto kódy: kód A pre choroby uvedené v zozname Svetovej organizácie pre zdravie zvierat (OIE), kódy B100 a B200 pre problémy týkajúce sa dobrých podmienok zvierat a kódy C100 až C290 pre rozhodnutia týkajúce sa mäsa. Systém kódov môže v prípade potreby obsahovať ďalšie členenie (napr. C141 pre generalizovanú chorobu s miernym priebehom, C142 pre závažnejšiu chorobu atď.). Ak sa používajú kódy, musia byť prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku ľahko prístupné s primeraným vysvetlením ich významu.

⁽³⁾ Mikrobiologické, chemické, sérologické atď. (výsledky uveďte v prílohe).

▼B*PRÍLOHA II***PRAKTICKÉ OPATRENIA TÝKAJÚCE SA ZDRAVOTNEJ ZNAČKY
V SÚLADE S ČLÁNKOM 48**

1. Zdravotná značka musí byť oválna značka široká najmenej 6,5 cm a vysoká najmenej 4,5 cm a musí obsahovať tieto údaje uvedené dokonale čitateľnými znakmi:

▼M1

- a) názov krajiny, v ktorej sa prevádzkareň nachádza, ktorý môže byť napísaný veľkými písmenami ako celý názov alebo ako kód pozostávajúci z dvoch písmen v súlade s príslušnou normou ISO. V prípade členských štátov⁽¹⁾ sú to tieto kódy: BE, BG, CZ, DK, DE, EE, IE, GR, ES, FR, HR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, SE a UK(NI);

▼B

- b) číslo schválenia bitúнку a
 - c) (v prípade aplikovania ►**CI** značky ◀ v prevádzkarni umiestnenej v Únii) skratka CE, EC, EF, EG, EK, EO, EY, ES, EÜ, EB, EZ, KE alebo WE. Uvedené skratky nesmú byť súčasťou značiek umiestnených na mäse dovezenom do Únie z bitúnkov, ktoré sa nachádzajú mimo Únie.
2. Písmená musia byť najmenej 0,8 cm vysoké a číslice musia byť najmenej 1 cm vysoké. Pri zdravotnom označovaní jahniat, kozliat a prasiatok môžu byť rozmery znakov a značky zmenšené.
 3. Farba používaná na zdravotné označovanie musí byť schválená podľa predpisov Únie o používaní farbív v potravinách.
 4. Zdravotná značka môže obsahovať aj údaje o tom, ktorý úradný veterinárny lekár vykonal zdravotnú prehliadku mäsa.

⁽¹⁾ V súlade s Dohodou o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä článkom 5 ods. 4 protokolu o Írsku/Severnom Írsku v spojení s prílohou 2 k uvedenému protokolu, odkazy na členské štáty zahŕňajú na účely tejto prílohy Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide o Severné Írsko.

▼B*PRÍLOHA III***TESTOVACIE METÓDY TÝKAJÚCE SA SUROVÉHO MLIEKA
A TEPELNE OŠETRENÉHO KRAVSKÉHO MLIEKA V SÚLADE
S ČLÁNKOM 50**

KAPITOLA I

**STANOVENIE POČTU MIKROORGANIZMOV A POČTU
SOMATICKÝCH BUNIEK**

A) ► **CI** Pri overovaní ◀ dodržania kritérií stanovených v oddiele IX kapitole I časti III prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004 je nutné uplatňovať ako referenčné metódy tieto normy:

1. EN ISO 4833-1 pre počet mikroorganizmov pri teplote 30 °C;
2. EN ISO 13366-1 pre počet somatických buniek.

B) Je prípustné používanie alternatívnych analytických metód:

1. pri určovaní počtu mikroorganizmov pri teplote 30 °C, ak sa dané metódy v súlade s protokolom stanoveným v norme EN ISO 16140-2 – s doplnením o normu EN ISO 16297 v osobitnom prípade počtu mikroorganizmov v surovom mlieku – validujú podľa referenčnej metódy uvedenej v časti A bode 1.

Prepočítavací vzťah medzi alternatívnou metódou a referenčnou metódou uvedenou v časti A bode 1 je konkrétne stanovený podľa normy EN ISO 21187;

2. pri určovaní počtu somatických buniek, ak sa dané metódy v súlade s protokolom stanoveným v norme ISO 8196-3 validujú podľa referenčnej metódy uvedenej v časti A bode 2 a vykonávajú sa v súlade s normou EN ISO 13366-2 alebo v súlade s inými podobnými medzinárodne uznávanými protokolmi.

KAPITOLA II

**STANOVENIE AKTIVITY ALKALICKEJ FOSFATÁZY V KRAVSKOM
MLIEKU**

A) Pri určovaní aktivity alkalické fosfatázy v pasterizovanom kravskom mlieku sa ako referenčná metóda musí použiť norma EN ISO 11816-1.

B) Aktivita alkalické fosfatázy v pasterizovanom kravskom mlieku je vyjadrená v milijednotkách aktivity enzýmu v prepočte na jeden liter (mU/l). Jednotka aktivity alkalické fosfatázy je množstvo enzýmu alkalické fosfatázy, ktoré katalyzuje premenu 1 mikromolu substrátu za jednu minútu.

C) Výsledok testu alkalické fosfatázy sa považuje za negatívny, ak nameraná aktivita v kravskom mlieku neprevyšuje 350 mU/l.

D) Využitie alternatívnych analytických metód je prípustné, len ak sú takéto metódy validované podľa referenčných metód uvedených v časti A v súlade s medzinárodne uznávanými protokolmi a pravidlami správnej laboratórnej praxe.

▼B*PRÍLOHA IV***REFERENČNÁ TESTOVACIA METÓDA NA ANALÝZU *E. COLI*
V ŽIVÝCH LASTÚRNIKOCH NA ÚČELY KLASIFIKÁCIE
PRODUKČNÝCH OBLASTÍ A OBLASTÍ SÁDKOVANIA V SÚLADE
S ČLÁNKOM 52 ODS. 2**

Referenčnou testovacou metódou na analýzu *E. coli* v živých lastúrnikoch je detekcia a technika najpravdepodobnejšieho počtu (Most Probable Number, MPN) podľa normy ISO 16649-3. Alternatívne metódy sa môžu použiť vtedy, ak sa v súlade s kritériami uvedenými v ISO 16140 validujú podľa tejto referenčnej metódy.

▼ **B**

PRÍLOHA V

► **C1** UZNANÉ METÓDY ◀ NA DETEKCIU MORSKÝCH BIOTOXÍNOV V SÚLADE S ČLÁNKOM 60

KAPITOLA I

METÓDA DETEKcie PARALYTICKÉHO TOXÍNU MÄKKÝŠOV

- A) Obsah paralytického toxínu mäkkýšov (PSP) v celom tele alebo v akejkoľvek samostatne jedlej časti lastúrníkov sa zisťuje pomocou oficiálnej metódy OMA 2005.06 Medzinárodnej asociácie úradných analytických chemikov (AOAC), ktorá je uverejnená v *Medzinárodnom vestníku AOAC* 88(6), s. 1714 – 1732 (Lawrencova metóda), pomocou biologického testu na myšiach alebo akejkoľvek inej medzinárodne uznávanej validovanej metódy.
- B) V prípade sporných výsledkov je referenčnou metódou oficiálna metóda OMA 2005.06 asociácie AOAC uvedená v časti A.

KAPITOLA II

METÓDA DETEKcie AMNEZICKÉHO TOXÍNU MÄKKÝŠOV

- A) Obsah amnezického toxínu mäkkýšov (ASP) v celom tele alebo v akejkoľvek samostatne jedlej časti lastúrníkov sa zisťuje pomocou vysokoúčinnnej kvapalinovej chromatografie s metódou detekcie na základe ultrafialového žiarenia (HPLC/UV) alebo akejkoľvek inej medzinárodne uznávanej validovanej metódy.
- B) Na účely skríningu sa však môže použiť aj oficiálna metóda 2006.02 asociácie AOAC, ktorá je uverejnená v *Medzinárodnom vestníku AOAC* 90, s. 1011 – 1027 [metóda enzýmového imunisorbentového stanovenia ASP (ELISA)].
- C) V prípade sporných výsledkov je referenčnou metódou metóda HPLC/UV.

KAPITOLA III

METÓDY DETEKcie LIPOFILNÝCH TOXÍNOV

- A) Referenčnou metódou detekcie morských toxínov uvedených v oddiele VII kapitole V bode 2 písm. c), d) a e) prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004 je metóda kvapalinovej chromatografie – hmotnostnej spektrometrie/hmotnostnej spektrometrie referenčného laboratória EÚ (EURL LC-MS/MS). Touto metódou sa určujú aspoň tieto zlúčeniny:
- a) toxíny zo skupiny kyseliny okadaiovej: OA, DTX1 a DTX2 vrátane ich esterov (DTX3);
- b) toxíny zo skupiny pektenotoxínov: PTX1 a PTX2;
- c) toxíny zo skupiny yessotoxínov: YTX, 45 OH YTX, homo YTX a 45 OH homo YTX;
- d) toxíny zo skupiny kyseliny azaspirovej: AZA 1, AZA 2 a AZA 3.

Ak sa objavia nové analógy uvedených toxínov, pri ktorých je stanovený ekvivalentný faktor toxicity (TEF), mali by sa zahrnúť do analýzy.

Celková ekvivalencia toxicity sa vypočítava pomocou faktorov TEF, ako odporúča Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) vo Vestníku EFSA (*EFSA Journal*) (2008) 589, s. 1 – 62, alebo v akomkoľvek aktualizovanom odporúčaní úradu EFSA.

▼B

- B) Metódy iné než metódy uvedené v časti A, napríklad metóda LC-MS, HPLC s vhodnou detekciou, imunologické testy a funkčné testy (napr. test na inhibíciu fosfatázy), sa môžu používať ako alternatívne metódy k metóde EU-RL LC-MS/MS alebo súčasne s ňou pod podmienkou, že:
- a) buď jednotlivými metódami, alebo ich kombináciou je možné zistiť aspoň analógy uvedené v časti A. V prípade potreby sa vymedzia vhodnejšie kritériá;
 - b) metódy spĺňajú kritériá výkonnosti metód stanovené v metóde EU-RL LC-MS/MS. Takéto metódy musia byť medzilaboratórne validované a úspešne testované v rámci uznaného systému skúšky spôsobilosti. Referenčné laboratórium Európskej únie pre morské biotoxíny podporuje činnosti zamerané na medzilaboratórnu validáciu techniky s cieľom umožniť formálnu normalizáciu;
 - c) ich vykonávanie poskytuje rovnocennú úroveň ochrany verejného zdravia.

KAPITOLA IV

DETEKCIA NOVÝCH ALEBO VZNIKAJÚCICH MORSKÝCH TOXÍNOV

Na detekciu prítomnosti nových alebo vznikajúcich morských toxínov počas pravidelného monitorovania produkčných oblastí a oblastí sádkovania sa môžu v rámci vnútroštátnych programov kontroly vypracovaných členskými štátmi používať chemické metódy, alternatívne metódy s vhodnou detekciou alebo biologický test na myšiach.

▼B

PRÍLOHA VI

**PRAKTICKÉ OPATRENIA TÝKAJÚCE SA ÚRADNÝCH KONTROL
PRODUKTOV RYBOLOVU V SÚLADE S ČLÁNKOM 70**

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA**A. ►C1 Organoleptické skúšky ◄**

Na ►C1 všetkých stupňoch produkcie ◄, spracovania a distribúcie sa vykonávajú náhodné organoleptické kontroly. Jedným z cieľov kontrol je overiť dodržanie súladu s kritériami čerstvosti stanovenými v súlade s týmto nariadením. Konkrétne to zahŕňa overenie toho, či na ►C1 všetkých stupňoch produkcie ◄, spracovania a distribúcie spĺňajú produkty rybolovu prinajmenšom základné kritériá čerstvosti stanovené v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2406/96 ⁽¹⁾.

B. Indikátory čerstvosti

Pokiaľ na základe ►C1 organoleptickej skúšky ◄ vzniknú akékoľvek pochybnosti o čerstvosti produktov rybolovu, môžu sa odobrať vzorky, ktoré sa podrobia laboratórnym testom na určenie hodnôt celkového prchavého bázičského dusíka (TVB-N) a trimetylamín dusíka (TMA-N) v súlade s technickými opatreniami uvedenými v kapitole II.

Príslušné orgány používajú kritériá stanovené v tomto nariadení.

Pokiaľ na základe organoleptickej analýzy vznikne podozrenie na prítomnosť iných stavov, ktoré by mohli ovplyvniť zdravie ľudí, na účely overenia sa odoberú vhodné vzorky.

C. Histamín

Vykonáva sa náhodné testovanie na histamín s cieľom overiť dodržiavanie povolených hodnôt stanovených v nariadení (ES) č. 2073/2005.

D. Rezíduá a kontaminanty

Stanovia sa opatrenia na monitorovanie v súlade so smernicou 96/23/ES a s rozhodnutím 97/747/ES s cieľom kontrolovať dodržiavanie súladu s právnymi predpismi EÚ, pokiaľ ide o:

- maximálne limity rezíduí ►C1 pri farmakologicky účinných látkach ◄ v súlade s nariadením (EÚ) č. 37/2010 a nariadením (EÚ) 2018/470,
- zakázané a nepovolené látky v súlade s nariadením (EÚ) č. 37/2010, so smernicou 96/22/ES a s rozhodnutím 2005/34/ES,
- kontaminanty v súlade s nariadením (ES) č. 1881/2006, ktorým sa ustanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách, a
- rezíduá pesticídov v súlade s nariadením (ES) č. 396/2005.

E. Mikrobiologické kontroly

Pokiaľ je to potrebné, vykonávajú sa mikrobiologické kontroly v súlade s príslušnými predpismi a kritériami stanovenými v nariadení (ES) č. 2073/2005.

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 2406/96 z 26. novembra 1996 ustanovujúce spoločné normy pre obchodovanie s určitými produktmi rybolovu. Ú. v. ES L 334, 23.12.1996, s. 1.

▼B**F. Parazity**

Vykonávajú sa testy založené na riziku s cieľom overiť dodržiavanie súladu s oddielom VIII kapitolou III časťou D prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004 a oddielom I prílohy II k nariadeniu (ES) č. 2074/2005.

G. Jedovaté produkty rybolovu

Vykonávajú sa kontroly s cieľom zabezpečiť, aby:

1. sa na trh neumiestňovali produkty rybolovu získané z jedovatých rýb týchto čeľadí: *Tetraodontidae*, *Molidae*, *Diodontidae* a *Canthigasteridae*;
2. sa čerstvé, pripravené, zmrazené a spracované produkty rybolovu z rýb patriacich do čeľade *Gempylidae*, najmä druhy *Ruvettus pretiosus* a *Lepidocybium flavobrunneum*, mohli umiestňovať na trh ►C1 iba v balenej forme v priamom obale/v druhom obale ◀ a aby sa vhodne označovali tak, aby bol spotrebiteľ informovaný o metódach prípravy/varenia a o riziku spojenom s prítomnosťou látok s nepriaznivými gastrointestinálnymi účinkami. Na označení sa uvádzajú vedecké názvy a všeobecné názvy produktov rybolovu;
3. sa na trh neumiestňovali produkty rybolovu, ktoré obsahujú biotoxíny ako ciguatera alebo iné toxíny nebezpečné pre ľudské zdravie. Produkty rybolovu pochádzajúce zo živých lastúrníkov, z ostnatokožcov, plášťovcov a morských ulitníkov sa však môžu umiestňovať na trh, ak boli vyprodukované v súlade s oddielom VII prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004 a spĺňajú normy stanovené v kapitole V bode 2 uvedeného oddielu.

KAPITOLA II

KONTROLY TÝKAJÚCE SA CELKOVÉHO PRCHAVÉHO BÁZICKÉHO DUSÍKA (TVB-N)**A. Limitné hodnoty TVB-N pri určitých kategóriách produktov rybolovu a analytické metódy, ktoré sa majú používať**

1. Nespracované produkty rybolovu sa považujú za nevhodné na ľudskú spotrebu, ak na základe organoleptického posúdenia vznikli pochybnosti o ich čerstvosti a ak sa chemickými kontrolami zistí, že sú prekročené tieto limitné hodnoty TVB-N:
 - a) 25 mg dusíka/100 g mäsa živočíšnych druhov uvedených v časti B bode 1 tejto kapitoly;
 - b) 30 mg dusíka/100 g mäsa živočíšnych druhov uvedených v časti B bode 2 tejto kapitoly;
 - c) 35 mg dusíka/100 g mäsa živočíšnych druhov uvedených v časti B bode 3 tejto kapitoly;
 - d) 60 mg dusíka/100 g celých produktov rybolovu používaných priamo na prípravu ►C1 rybieho oleja ◀ určeného na ľudskú spotrebu uvedených v oddiele VIII kapitole IV časti B bode 1 druhom odseku prílohy III k nariadeniu (ES) č. 853/2004; ak však surovina spĺňa ustanovenia prvého odseku písm. a), b) a c) uvedeného bodu, členské štáty môžu do prijatia osobitných právnych predpisov Únie stanoviť vyššie limitné hodnoty pre určité živočíšne druhy.

Referenčná metóda, ktorá sa má použiť na kontrolu limitných hodnôt TVB-N, zahŕňa destiláciu extraktu deproteínovaného kyselinou chloristou, ako je uvedené v časti C ďalej.

▼ B

2. Destilácia uvedená v bode 1 sa vykonáva pomocou prístroja, ktorý zodpovedá schéme uvedenej v časti D ďalej.
3. Bežnými metódami, ktoré sa môžu použiť na kontrolu limitnej hodnoty TVB-N, sú:
 - a) mikrodifúzna metóda, ktorú opísali Conway a Byrne (1933);
 - b) metóda priamej destilácie, ktorú opísal Antonacopoulos (1968);
 - c) destilácia extraktu deproteínovaného kyselinou trichlóroctovou (*Codex Alimentarius* – Výbor pre ryby a produkty rybolovu, 1968).
4. Vzorka pozostáva približne zo 100 g mäsa odobratého najmenej z troch rôznych miest a zmiešaného pomletím.

Členské štáty odporúčia úradným laboratóriám bežne používať uvedenú metódu. Ak existuje pochybnosť o výsledkoch alebo spor týkajúci sa výsledkov analýzy vykonanej jednou z bežných metód, môže sa na kontrolu výsledkov použiť iba referenčná metóda.

B. Kategórie živočíšnych druhov, pre ktoré sú stanovené limitné hodnoty TVB-N

Limitné hodnoty TVB-N sú stanovené pre tieto kategórie živočíšnych druhov:

1. *Sebastes spp.*, *Helicolenus dactylopterus*, *Sebastichthys capensis*;
2. druhy patriace do čeľade *Pleuronectidae* (s výnimkou halibuta: *Hippoglossus spp.*);
3. *Salmo salar*, druhy patriace do čeľade *Merlucciidae*, druhy patriace do čeľade *Gadidae*.

C. Referenčný postup na stanovenie koncentrácie TVB-N v rybách a produktoch rybolovu

1. Účel a oblasť uplatňovania

Táto metóda opisuje referenčný postup zisťovania koncentrácie dusíka TVB-N v rybách a produktoch rybolovu. Postup je uplatniteľný pri koncentráciách TVB-N dosahujúcich hodnotu od 5 mg/100 g do aspoň 100 mg/100 g.

2. Vymedzenie pojmov

„Koncentrácia TVB-N“ je obsah dusíka prchavých dusíkatých bázických látok určený podľa opísaného referenčného postupu.

„Roztok“ je tento vodný roztok:

- a) roztok kyseliny chloristej = 6 g/100 ml;
- b) roztok hydroxidu sodného = 20 g/100 ml;
- c) štandardný roztok kyseliny chlorovodíkovej s koncentráciou 0,05 mol/l (0,05 N). Ak sa používa automatický destilačný prístroj, titrácia sa musí vykonávať so štandardným roztokom kyseliny chlorovodíkovej s koncentráciou 0,01 mol/l (0,01 N);
- d) roztok kyseliny boritej = 3 g/100 ml;
- e) silikónové protipeniace činidlo;
- f) roztok fenolftaleínu = 1 g/100 ml 95 % etanolu;
- g) roztok indikátora (Tashirov zmiešaný indikátor) = 2 g metylovej červene a 1 g metylénovej modrej sa rozpustí v 1 000 ml 95 % etanolu.

▼ B

3. Stručný opis

Prchavé dusíkaté bázičné látky sa extrahujú zo vzorky použitím roztoku kyseliny chloristej s koncentráciou 0,6 mol/l. Po alkalizácii sa extrakt destiluje vodnou parou a prchavé bázičné zložky sú absorbované kyslým absorbentom. Koncentrácia TVB-N sa stanoví titráciou absorbovaných bázičných látok. Koncentrácia sa vyjadruje v mg/100 g.

4. Chemikálie

Ak nie je uvedené inak, treba používať chemikálie s akostnou triedou reaktantov. Použije sa destilovaná alebo demineralizovaná voda, ktorá má minimálne rovnakú čistotu.

5. Použijú sa tieto nástroje a príslušenstvo:

- a) mlynček na mäso na prípravu dostatočne homogénneho mletého rybieho mäsa;
- b) vysokorýchlostný mixér s otáčkami 8 000 až 45 000 ot./min.;
- c) skladaný filter s priemerom 150 mm, rýchlofiltrujúci;
- d) byreta, 5 ml s dielikmi po 0,01 ml;
- e) prístroj na destiláciu vodnou parou. Prístroj musí byť vybavený systémom umožňujúcim regulovať rôzne množstvá pary a produkovať konštantné množstvo pary počas stanoveného času. Musí zabezpečiť, aby počas pridávania alkalizujúcich látok nemohli uniknúť výsledné voľné bázičné látky.

6. Vykonávanie referenčného postupu

Pri práci s kyselinou chloristou, ktorá je silne korozívna, sa prijímú potrebné bezpečnostné a preventívne opatrenia. Vzorky sa pripravujú čo najskôr po ich doručení v súlade s týmito pokynmi:

a) Príprava vzorky

Vzorka, ktorá sa má analyzovať, sa dôkladne pomelie pomocou mlynčeka na mäso opísaného v bode 5 písm. a). Do vhodnej nádoby sa naváži $10 \text{ g} \pm 0,1 \text{ g}$ pomletej vzorky. Toto množstvo sa zmieša s 90,0 ml roztoku kyseliny chloristej, ktorá sa 2 minúty homogenizovala v mixéri opísanom v bode 5 písm. b), a potom sa prefiltruje.

Takto získaný extrakt možno uchovávať najmenej sedem dní pri teplote približne 2 až 6 °C.

b) Destilácia vodnou parou

50,0 ml extraktu získaného podľa písmena a) sa vloží do prístroja na destiláciu vodnou parou opísaného v bode 5 písm. e). Na účely neskoršej kontroly alkalizácie extraktu sa pridá niekoľko kvapiek roztoku fenoltaleínu. Po pridaní niekoľkých kvapiek silikónového protipeniaceho činidla sa do extraktu pridá 6,5 ml roztoku hydroxidu sodného a ihneď sa začne s destiláciou vodnou parou.

Destilácia vodnou parou sa reguluje tak, aby sa za 10 minút vyprodukovalo približne 100 ml destilátu. Deflegmátor sa ponorí do zbernej nádoby obsahujúcej 100 ml roztoku kyseliny boritej, do ktorého sa pridalo tri až päť kvapiek roztoku indikátora. Presne po 10 minútach sa destilácia ukončí. Zo zbernej nádoby sa vyberie deflegmátor a premyje sa vodou. Prchavé bázičné látky obsiahnuté v tekutom absorbente sa stanovujú titráciou so štandardným roztokom kyseliny chlorovodíkovej.

Hodnota pH ekvivalenčného bodu musí byť $5,0 \pm 0,1$.

▼ B

c) Titrácia

Vyžadujú sa duplicitné analýzy. Použitá metóda je správna, ak rozdiel medzi duplikátmi nie je väčší ako 2 mg/100 g.

d) Zaslepená skúška

Vykoná sa zaslepená skúška podľa písmena b). Namiesto extraktu sa použije 50,0 ml roztoku kyseliny chloristej.

7. Výpočet koncentrácie TVB-N

Titraciou roztoku v tekutom absorbente so štandardným roztokom kyseliny chlorovodíkovej sa vypočíta koncentrácia TVB-N použitím tejto rovnice:

$$\text{TVB-N (vyjadrený v mg/100 gvzorky)} = \frac{(V_1 - V_0) \times 0,14 \times 2 \times 100}{M}$$

keď:

V1 = objem štandardného roztoku kyseliny chlorovodíkovej s koncentráciou 0,01 mol/ml spotrebovaného na vzorku,

V0 = objem štandardného roztoku kyseliny chlorovodíkovej s koncentráciou 0,01 mol/ml spotrebovaného na slepý pokus,

M = hmotnosť vzorky v g.

Ďalej sa vyžaduje/vyžadujú:

- a) duplicitné analýzy. Použitá metóda je správna, ak rozdiel medzi duplikátmi nie je väčší ako 2 mg/100 g;
- b) kontrola zariadenia. Zariadenie sa skontroluje destilovaním roztokov NH₄CL, ktoré zodpovedajú 50 mg TVB-N/100 g;
- c) štandardné odchýlky. Vypočíta sa štandardná odchýlka v prípade opakovateľnosti $S_r = 1,20$ mg/100 g a štandardná odchýlka v prípade reprodukovateľnosti $S_R = 2,50$ mg/100 g.

▼ B**D. Prístroj na destiláciu TVB-N vodnou parou**